

**VYSOKÁ ŠKOLA EVROPSKÝCH A REGIONÁLNÍCH
STUDIÍ, Z. Ú., ČESKÉ BUDĚJOVICE**

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

**ZKRÁCENÉ PŘÍPRAVNÉ ŘÍZENÍ V PRAXI
POLICEJNÍCH ORGÁNŮ**

Autor práce: Jiří Šmíd, DiS.

Studijní obor: Bezpečnostně právní činnost ve veřejné správě

Forma studia: Kombinovaná

Vedoucí práce: Mgr. Josef Kříha

Katedra: Katedra právních oborů a bezpečnostních studií

2019

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci vypracoval(a) samostatně, na základě vlastních zjištění a s použitím odborné literatury a materiálů uvedených v seznamu použitých zdrojů.

Prohlašuji, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění souhlasím se zveřejněním své bakalářské práce – v elektronické podobě ve veřejně přístupné části infodisku VŠERS a v tištěné podobě knihovnou VŠERS, a to se zachováním mého autorského práva k odevzdanému textu této kvalifikační práce. Souhlasím dále s tím, aby toutéž cestou byly v souladu s uvedeným ustanovením zákona č. 111/1998 Sb. zveřejněny posudky vedoucího a oponentů práce i záznam o průběhu a výsledku obhajoby kvalifikační práce. Rovněž souhlasím s porovnáním textu mé kvalifikační práce systémem na odhalování plagiátů.

.....

Děkuji vedoucímu bakalářské práce, panu Mgr. Josefu Kříhovi, za cenné rady, připomínky a metodické vedení práce.

ABSTRAKT

ŠMÍD, J. *Zkrácené přípravné řízení v praxi policejních orgánů: bakalářská práce.* České Budějovice: Vysoká škola evropských a regionálních studií, z. ú., 2019. 57 s. Vedoucí bakalářské práce: Mgr. Josef Kříha.

Klíčová slova: Trestný čin, zkrácené přípravné řízení, policejní orgán, přípravné řízení.

Bakalářské práce (dále jen „práce“) je rozdělena na teoretickou a empirickou část. V rámci úvodních ustanovení rámcově vymezuje základní pojmosloví a východiska zkoumané oblasti zkráceného přípravného řízení včetně stanovení podmínek, za kterých je možno toto řízení vést a samotný význam tohoto řízení. V rámci samostatných kapitol práce je primárně objasněn legislativní rámec, operační prostor věcně a místně příslušného policejního orgánu v rámci zkráceného přípravného řízení dle §§ 179a až 179h zákona č. 141/1961 Sb., trestního řádu ve znění pozdějších předpisů (dále jen „trestní řád“).

Empirická část práce je zaměřena na způsob zpracování případů zkráceného přípravného řízení ze strany příslušníka Policie ČR realizujícího dané procesní úkoly v rámci místně a věcně příslušného Krajského ředitelství hl. města Prahy, Obvodního ředitelství policie Praha I (dále jen „OŘP Praha I“), práce se zabývá kvantitativními (statistickými) ukazateli v souvislosti s trestnými činy, ve kterých je vedeno zkrácené přípravné řízení příslušníka Krajského ředitelství hl. města Prahy, Obvodního ředitelství policie Praha I za časové období let 2014-2018. Věcné kontury práce jsou za použití kvantitativních a kvalitativních metod analyzovány jaké trestné činy jsou zpracovávány základními útvary Policie ČR ve zkráceném přípravném řízení a jaké jsou zpracovány Službou kriminální policie a vyšetřování. Údaje potřebné v empirické části práce byly zjištěny za pomoci evidencí a informačních systémů Policie ČR.

Závěr práce je obohacen o užité tématicky přílehlavé kazuistiky případů zkráceného přípravného řízení různými součástmi Policie ČR pro účely demonstrace odlišného procesního postupu policejních orgánů.

ABSTRACT

ŠMÍD, J. Summary pre-trial proceedings in the practice of the police authorities: Bachelor Thesis. České Budějovice: University of the European and Regional Studies, o. p. s., 2019. 57 pp. Bachelor Thesis Supervisor: Mgr. Josef Kříha.

Key words: Criminal offense, summary pre-trial proceedings, police authority, pre-trial proceedings.

This Bachelor Thesis (hereinafter referred to as "the Thesis") consists of a theoretical part and empirical part. In the introductory provisions, it briefly defines the basic terminology and starting points of the considered area of summary pre-trial proceedings and determines the conditions under which such proceedings may be conducted, as well as the very meaning of these proceedings. The individual chapters of this Thesis basically clarify the legislative framework and the operational scope of the relevant police authority in the summary pre-trial proceedings pursuant to Sections 179a to 179h of the Criminal Procedure Code as amended (hereinafter referred to as "the Criminal Procedure Code").

The empirical part of this Thesis is focused on the method of processing summary pre-trial proceedings by police officers of the Police of the Czech Republic realizing the given process tasks within the competent authorities of the Regional Police Directorate of the Capital of Prague, the District Police Directorate in Prague I. The Thesis deals with quantitative (statistical) indicators in connection with criminal offenses that were processed through summary pre-trial proceedings conducted by police officers of Regional Police Directorate of the Capital of Prague, the District Police Directorate of Prague I in the period of 2014-2018. Using the quantitative and qualitative methods, this Bachelor Thesis analyzes what crimes are processed by the basic units of the Police of the Czech Republic in summary pre-trial proceedings and which are processed by the Section of Criminal Police and Investigation. The data used in the empirical part of this Thesis were found from the records and information systems of the Police of the Czech Republic.

At the end of this thesis, some specific cases processed in summary pre-trial proceedings by various units of the Czech Police are presented for the purpose of demonstrating different procedural methods used by the police authorities.

Obsah

Úvod.....	8
1 Cíl a metodika bakalářské práce	10
2 Dělení trestných činů, zkrácené přípravné řízení a jeho formy	12
2.1 Trestný čin a jeho dělení	12
2.2 Přípravné řízení	13
2.3 Zkrácené přípravné řízení.....	15
2.3.1 Konání, lhůty a formy zkráceného přípravného řízení.....	15
2.4 Konání zkráceného přípravného řízení policejním orgánem.....	17
3 Úkony prováděné policejním orgánem ve zkráceném přípravném řízení.....	18
3.1 Zahájení úkonů trestního řízení.....	18
3.2 Záznam o sdělení podezření v policejní praxi.....	20
3.3 Výslech podezřelého	22
3.4 Zadržení podezřelého ve zkráceném přípravném řízení.....	23
3.5 Povinnost k předložení nebo vydání věci.....	24
3.6 Znalecké posudky a odborná vyjádření.....	25
3.7 Zkrácené přípravné řízení v případě mladistvého pachatele	26
4 Způsob vyřízení věci v případech konání ZPŘ	28
4.1 Vyřízení věci policejním orgánem	28
4.2 Postup státního zástupce.....	29
4.2.1 Odklony ve zkráceném přípravném řízení	31
4.3 Dokazování ve zkráceném přípravném řízení	33
5 Zkrácené přípravné řízení v praxi Obvodního ředitelství Prahy I	34
5.1 Rozdělení místní příslušnosti hl. m. Prahy.....	34
5.2 Věcná příslušnost Obvodního ředitelství policie Prahy I.....	35
5.3 Procesní úkony prováděné pracovníky SKPV Praha I v rámci konání ZPŘ.....	36
5.3.1 Zadržení podezřelého	36
5.3.2 Záznam o sdělení podezření.....	36

5.3.3	Povinnost k předložení nebo vydání věci, odnětí věci.....	36
5.3.4	Znalci.....	37
5.4	Spory mezi policejním orgánem a státním zastupitelství v případech zpracovávání ZPŘ.....	38
5.5	Způsoby ukončení zkráceného přípravného řízení.....	39
5.6	Rozdíly ve zpracovávání ZPŘ OŘ Praha I s jinými součástmi Policie ČR.....	40
5.7	Statistika kriminality zpracovávané ve zkráceném přípravném řízení v policejním obvodu OŘP Prahy I.....	41
5.7.1	Trestná činnost v ZPŘ v období roku 2014-2018 v OŘP Prahy I.....	42
5.7.2	Vyhodnocení zpracovaných statistických dat.....	47
6	Kazuistika.....	49
6.1	Procesní specifika a odlišnosti v případech vedení ZPŘ.....	49
6.2	Rozhodnutí o vedení trestního řízení dle § 160 odst. 1 trestního řádu.....	51
6.3	Využití odklonu v ZPŘ.....	52
	Závěr.....	53
	Seznam použitých zdrojů.....	55
	Literární zdroje.....	55
	Ostatní zdroje.....	56
	Odborné články.....	56
	Seznam zkratek.....	56
	Seznam grafů.....	56

Úvod

Každý z nás se v průběhu svého života setkal s trestnou činností, ať v postavení poškozeného, oběti nebo pachatele, a právě z tohoto důvodu je kriminalita považována za celosvětový problém. S pácháním kriminality a následným trestným řízením jsou spjaté další skutečnosti, mezi které můžeme mimo jiné zařadit rychlost zpracování trestné činnosti a ekonomickou náročnost trestního řízení.

Jedním ze základních požadavků na spravedlivý proces je zachování přiměřené rychlosti trestního řízení. Podmínka přiměřené rychlosti je již promítnuta v jedné ze základních zásad trestního řízení, o které hovoří § 2 trestního řádu. Touto zásadou je stanovena orgánům činným v trestním řízení povinnost rychlého projednání trestního řízení, při projednání nečinít žádné průtahy, a to s ohledem na práva a svobody, které jsou zaručeny Listinou základních práv a svobod a mezinárodními smlouvami, kterými je Česká republika vázána.

Nárůst tzv. „bagatelní“ trestné činností vedl zákonodárce k zavedení zkráceného přípravného řízení, které bylo zavedeno novelou trestního řádu, kterou byl zákon č. 265/2001 Sb., s účinností od 1. 1. 2002. Hlavním důvodem zavedení této novely mělo být zrychlení trestního řízení a ulehčení orgánům činným v trestním řízení ve smyslu zjednodušení samotného trestního řízení. Další přínos, který měla novela přinést, mělo být snížení ekonomické náročnosti trestního řízení. Zjednodušení a zrychlení trestního řízení mělo dle zavedené novely nastat ve všech stádiích trestního řízení a na úkor samotného přípravného řízení mělo být posíleno řízení před soudem.

Jako dalším přínosem zavedení zkráceného přípravného řízení měla být pro orgány činné v trestním řízení především ta skutečnost, že má dojít k odlehčení zatíženosti v počtu rozpracovaných případů a měla se snížit délka zpracovávaných případů trestné činnosti.

I přes to, že na dodržení zákonnosti a dodržení práv na obhajobu obviněného dohlíží soud, je jedním z negativních aspektů zkráceného přípravného řízení vnímána schopnost zjištění objektivní pravdy a zaručení dostatečných práv obviněného.

Zavedením novely trestního řádu zákonodárce vnesl rovněž nejednotný výklad zákona jednotlivými orgány činnými v trestním řízení, a to především v rozhodování, kdy je možno ještě vést zkrácené přípravné řízení a kdy je již třeba vést trestní řízení

dle § 160 trestního řádu. Problém nejednotnosti výkladu ve zpracovávaných případech zkráceného přípravného řízení můžeme zřetelně vnímat v policejním obvodě Obvodního ředitelství policie Prahy I, které je složeno ze tří oblastí, kterými jsou oblasti Prahy 1, Prahy 6 a Prahy 7. Nejednotnost náhledu na vedení zkráceného přípravného řízení je možno především vnímat na úrovni Služby kriminální policie a vyšetřování, neboť policisté této policejní součásti musí spolupracovat s ostatními orgány činným v trestním řízení, kterými jsou státní zastupitelství a soudy a tyto jsou z obvodů Praha 1, Praha 6 a Prahy 7. Nejednotný výklad trestného řádu a především pohledu na vedení zkráceného přípravného řízení dostává tyto policejní orgány do situace, kdy se musí nejprve zabývat věcnou příslušností a následně na to stanový postup vedení trestního řízení.

Na základě výše vzniklé nejednotnosti v rámci vedeného zkráceného přípravného řízení v obvodě Obvodního ředitelství policie Prahy I bylo vyvoláno jednání mezi vedoucími pracovníky SKPV a vedoucími pracovníky jednotlivých státních zastupitelství, na základě které došlo k částečné dohodě a stanovení podmínek, za který by mělo být vedeno zkrácené přípravné řízení a za kterých již nikoli.

Nejednotný pohled na případy, kdy se vede zkrácené přípravné řízení je patrný i při porovnání jednotlivých policejních součástí v rámci celé České republiky. U jednotlivých policejních součástí můžeme pozorovat nejednotnost ve stanovení časového horizontu, kdy je možno konat zkrácené přípravné řízení a kdy již nikoli.

Vzhledem k tomu, že zkráceného přípravné řízení se koná v případech tzv. „bagatelní“ trestné činnosti, kde hodní hranice trestní sazby je stanovena do pěti let, tak v tomto případě věcně a místně příslušné policejní orgány jsou základní policejní útvary, ale i přes tuto skutečnost některé policejní součásti mají věcnou příslušnost upravenou pokynem ředitele, kdy mezi tyto součásti je možné zařadit i Obvodní ředitelství policie Prahy I.

1 Cíl a metodika bakalářské práce

Tématem práce je „Zkrácené přípravné řízení v praxi policejních orgánů“ a cílem práce je za pomoci získaných dat zhodnotit vytiženost policejních orgánů na úrovni Místního oddělení OŘP Prahy I a Služby kriminální policie a vyšetřování, v případech vedení zkráceného přípravného řízení. Dále pak vyhodnocení, jaká trestná činnost je zpracovávána policejními orgány dle věcné a místní příslušnosti na Místních odděleních a Službou kriminální policie a vyšetřování v obvodu Prahy I v případech vedení zkráceného přípravného řízení. V neposlední řadě bude v práci poukázáno na určité nedostatky a na možnosti, jak usnadnit policejním orgánům OŘP Prahy I při zpracování případů ve zkráceném přípravném řízení a tímto zjednodušit, zrychlit a ekonomicky snížit samotné trestní řízení.

Cíle práce bude, za pomoci informačního systému Policie ČR analyzovat kvantitativní statistická data. Data budou získány ze systému evidence trestního řízení „ETR“ a z elektronického systémového sledování kriminality „ESSK“. V práci v neposlední řadě bude použita kazuistika, ve které bude poukázáno na případy, které by mohly být vedeny ve zkráceném přípravném řízení, ale vzhledem k překážkám, které byly způsobeny dozorujícími státními zástupci, bylo vedeno trestní řízení dle § 160 trestního řádu. V kazuistice budou uvedeny případy, ze kterých bude patrná rozdílná věcná příslušnost v případech konání zkráceného přípravného řízení policejního obvodu Obvodního ředitelství Prahy I s policejním obvodem OŘP Ostrava.

První kapitola práce reflektuje cíle a metodiku bakalářské práce.

Druhá kapitola se zabývá výkladem základního pojmosloví a východisek dělení trestných činů a zkráceným přípravným řízením.

Třetí kapitola je věnována problematice úkonům trestního řízení, které jsou prováděny policejními orgány a se kterými se může policejní orgán setkat při vedení zkráceného přípravného řízení.

Čtvrtá kapitola se zabývá způsoby, které mohou nastat při ukončení zkráceného přípravného řízení, a jejich řešení. Dále se tato kapitola okrajově zabývá řízením před soudem, na který ve zkráceném přípravném řízení zákonodárce provedenou novelou trestního řádu při zavedení ZPŘ přenesl povinnost dokazování.

Empirická část je věnována vedení zkráceného přípravného řízení v rámci OŘP Prahy I, které je věnována kapitola pátá, kde je popsán způsob konání ZPŘ, provádění jednotlivých procesních úkonů a další skutečnosti související se zpracováním případů ZPŘ.

V kapitole šesté je ukázka jednotlivých praktických případů, které nastaly při konání zkráceného přípravného řízení, jejich zpracování a způsob jakým byly ukončené.

2 Dělení trestných činů, zkrácené přípravné řízení a jeho formy

Zkrácené přípravné řízení je přípustné u trestných činů, o nichž přísluší konat řízení v prvním stupni okresní soud a na které zákon stanoví trest odnětí svobody, jehož horní hranice trestu nepřevyšuje pět let, tyto trestní činy nazýváme přečiny. Výše uvedená skutečnost je jednou z podmínek, za kterých je přípustné vést zkrácené přípravné řízení, další podmínky, za kterých je přípustné vést zkrácené přípravné řízení, podrobnější dělení trestných činů a rozbor přípravného řízení je popsáno níže.

2.1 Trestný čin a jeho dělení

Pojem trestného činu stanoví zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „**trestní zákoník**“), tento postupem času procházel drobnými změnami, které probíhaly v obecné i zvláštní části zákona. Nejvýznamnější změnou, která nastala v trestním zákoníku v souvislosti s pojmem trestného činu, je rozdělení na přečiny a zločiny.

Definice trestného činu je uvedena v § 13 odst. 1 trestního zákoníku, zde zákonodárce stanoví, že *trestným činem je protiprávní čin, který trestní zákon označuje za trestný a který vykazuje znaky uvedené v takovém zákoně.*¹

Z výše uvedené definice trestného činu je možné vymezit základní pojmové znaky, kterými jsou protiprávnost a znaky uvedené v zákoně. V případě znaků uvedených v zákoně hovoříme o povinných znacích trestného činu, kterými jsou objekt, objektivní stránka, subjekt a subjektivní stránka.²

Pouze v případě, že pachatel naplnil všechny výše uvedené znaky, tak můžeme hovořit o trestných činech, přičemž tyto muže rozdělit do dvou skupin soudně trestných deliktů, a to na skupinu trestných činů, které nazýváme **přečiny** a druhou skupinu trestných činů, které nazýváme **zločiny**. Toto rozdělení trestných činů je provedeno podle formálního hlediska, tedy podle formy zavinění a podle délky trestu odnětí svobody.³

¹ ŠÁMAL, O.a kol. Trestní zákoník I. § 1 až 139. Komentář. 1. vydání. Praha : C. H. Beck, 2009. s. 98-99.

² Fryšták, M., a kolektiv. *Trestní právo hmotné – obecná část*. 2. přeprac. vyd. Ostrava: Nakladatelství KEY Publishing s.r.o., 2009. str. 33.

³ Jelínek, J., et al., *O novém trestním zákoníku*. Vyd. Praha: Nakladatelství Leges s.r.o., 2009. str. 29.

V případech, když zákonodárce hovoří o **přečinech**, tak má namysli všechny nedbalostní trestné činy a ty úmyslné trestné činy, na něž trestní zákon stanoví trest odnětí svobody s horní hranicí trestní sazby do pěti let.⁴

O **zločinech** zákonodárce hovoří v případech, kdy se jedná o všechny trestné činy, které nejsou podle trestního zákona přečiny⁵, zločiny se dále dělí na **zvláště závažné zločiny**, jedná se o úmyslné trestné činy, na něž trestní zákon stanoví trest odnětí svobody s horní hranicí trestní sazby nejméně deset let.

Zkrácené přípravné řízení je možno vést pouze v případech, kdy se jedná o trestné činy, které označujeme jako přečiny, přičemž při vedení zkráceného přípravného řízení je třeba splnění dalších zákonem stanovených podmínek.

V trestním řízení zapotřebí provést další kategorizaci protiprávních deliktů označované jako **provinění**, kterého se může dopustit pouze osoba která naplňuje všechny znaky skutkové podstaty trestného činu a ten, kdo dovršil patnáctý rok a nepřekročil osmnáctý rok věku. Další kategorií protiprávních jednání označujeme jednání osoby jednající v mezích krajní nouze nebo nutné obrany v tomto případě hovoříme o **činech jinak trestných**, které naplňují povinné znaky trestného činu, jednání osoby je protiprávní, ale jedná se o čin, který není společensky škodlivý⁶.

2.2 Přípravné řízení

Prvním stádiem trestního řízení je přípravné řízení, které je neveřejné a převážně je prováděné písemnou formou. Cílem přípravného řízení je prověření podezření ze spáchání trestného činu, které spočívá v opatřování podkladů pro následné meritorní rozhodnutí ve věci.

Smyslem přípravného řízení je opatření takového množství podkladů, které nasvědčují tomu, zda má být podána obžaloba a zda se touto věcí má zabývat soud nebo zda má být ve věci rozhodnuto jiným způsobem a od dalšího trestního stíhání má být upuštěno, tato činnost se nazývá funkcí rozhodovací. Dále v přípravném řízení máme

---

⁴ ŠÁMAL, O.a kol. Trestní zákoník I. § 1 až 139. Komentář. 1. vydání. Praha : C. H. Beck, 2009. 149.

⁵ ŠÁMAL, O.a kol. Trestní zákoník I. § 1 až 139. Komentář. 1. vydání. Praha : C. H. Beck, 2009. 150.

⁶ Fryšták, M., a kolektiv. *Trestní právo hmotné – obecná část*. 2. přeprac. vyd. Ostrava: Nakladatelství KEY Publishing s.r.o., 2009. s. 34.

funkci zajišťovací, při které jsou zajišťovány důkazy a osoba obviněného pro budoucí řízení před soudem.⁷

K dosažení výše uvedeného cíle je potřeba souhry všech orgánů činných v trestním řízení, kterými jsou policejní orgán, státní zástupce a v poslední řadě soud. Souhry těchto orgánů je zapotřebí především proto, aby nedocházelo k duplicitně prováděným úkonům trestního řízení, neboť v přípravném řízení se mají provádět pouze takové úkony, které nám odůvodňují skutečnost, že byl spáchán trestný čin, že jej spáchala konkrétní osoba a okolnosti, které vedli k jeho spáchání.

Novelou trestního řádu a zavedením zkráceného přípravného řízení zákonodárce zajistil provádění důkazní stránky před soudem, neboť soud může rozhodnout pouze na základě důkazů, které jsou provedeny před ním, a právě tímto jsou zajištěny práva obviněného na řádný proces.

Přípravné řízení je zahájeno sepsáním záznamu o zahájení úkonů přípravného řízení nebo provedením jednoho z neodkladných nebo neopakovatelných úkonů.

V přípravném řízení je možno rozlišit formy přípravného řízení, mezi které řadíme trestní řízení vedené dle § 160 trestního řádu, ve kterém vždy probíhá vyšetřování dle §§ 161 až 167 trestního řádu, tomuto může předcházet prověřování dle §§ 158 až 159b trestního řádu. Další formou je **rozšíření přípravné řízení**, které se koná o trestných činech, kde je oprávněn řízení konat krajský soud, kde je prováděno vyšetřování dle §§ 168 až 170 trestního řádu. Jako poslední formou přípravného řízení je samotné **zkrácené přípravné řízení**, které se koná v rozmezí § 179a až § 179h trestního řádu, pro jehož konání jsou stanoveny zákonné podmínky a trestní stíhání proti konkrétní osobě je zahájeno podáním návrhu na potrestání, které podává státní zástupce soudu. Následně poté co státní zástupce doručí příslušnému soudu návrh na potrestání, tak tento věc projedná ve zjednodušeném řízení. Provedenou novelou, kdy bylo zavedeno zkrácené přípravné řízení, došlo k zániku Úřadu vyšetřování, který nahradila Služba kriminální policie a vyšetřování.

---

⁷ JELÍNEK, J., a kolektiv. *Trestní právo procesní*. 5. přeprac. vyd. Praha: Nakladatelství Linde Praha a.s., 2007. s. 427.

2.3 Zkrácené přípravné řízení

Zvláštním postupem před zahájení trestního stíhání je zkrácené přípravné řízení, které vykazuje znaky přípravného řízení, avšak nejedná se o druh přípravného řízení, přičemž zákona č. 141/1961 Sb., trestní řád umožňuje prostupnost ZPŘ do stádia vyšetřování, kdy tato pravomoc je svěřena státnímu zástupci, či stádia před zahájením trestního stíhání. Z důvodů rychlosti a hospodárnosti probíhá dokazování z větší části před soudem.⁸

Jednou z nejpodstatnějších změn trestního řízení je novela trestního řádu č. 265/2001 Sb., která zavedla zkrácené řízení a jeho dělení na dvě části, a to zkrácené přípravné řízení a zjednodušené řízení před samosoudcem. Smyslem této změny je především rychlejší a hospodárnější trestní řízení u méně závažných trestných činů, které je možno docílit spoluprací všech orgánů činných v trestním řízení.⁹ Jako další smysl novely je možné uvést podstatné zjednodušení trestního řízení a vyloučit duplicitu dokazování, které do současné doby probíhalo, a to nejprve policejním orgánem a duplicitně po podání obžaloby. Výše uvedená novela upravila trestní řízení tak, že dokazování má probíhat výhradně před soudem.

Další podstatnou změnou pro orgány činné v trestním řízení je zákon č. 274/2008 Sb.,¹⁰ který upravil počítání lhůty pro vedení zkráceného řízení, kterým bylo stanoveno, že lhůta pro zkrácené přípravné řízení se začíná počítat od sdělení podezření pachateli trestného činu. Touto novelou pozbývá platnost ustanovení zákona, že pachatel musí být dopaden při spáchání trestného činu nebo bezprostředně po jeho spáchání. Tímto vznikl prostor pro prověřování trestného činu a zvýšil se počet zpracovaných případů, ve kterých se koná zkrácené přípravné řízení.

2.3.1 Konání, lhůty a formy zkráceného přípravného řízení

Konání zkráceného přípravného řízení je přípustné za splnění zákonných podmínek, a to u trestných činů, o nichž přísluší konat řízení v prvním stupni okresní soud a na které zákon stanoví trest odnětí svobody, jehož horní hranice nepřevyšuje pět let, za splnění dalších podmínek, a to pokud byl podezřelý přistižen při činu nebo

⁸ MUSIL, Jan, KRATOCHVÍL, Vladimír, ŠÁMAL, Pavel. *Kurs trestního práva: trestní právo procesní*. 3., přeprac. a dopl. vyd. Praha: C.H. Beck, 1999, s. 626.

⁹ ČÍSAŘOVÁ, D., Fenyk, J., Gřivna, T., et al. *Trestní právo procesní*. 4. přepracované a aktualizované vydání. vyd. Praha: Nakladatelství Linde Praha a.s., 2006. s. 56-57.

¹⁰ *Důvodová zpráva k zákonu č. 274/2008 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o Policii České republiky*.

bezprostředně poté, nebo v průběhu prověřování trestního oznámení nebo jiného podnětu k trestnímu stíhání byly zjištěny skutečnosti, jinak odůvodňující zahájení trestního stíhání a lze očekávat, že podezřelého bude možné v zákonné lhůtě postavit před soud.¹¹

Zkrácené přípravné řízení se koná za podmínek stanovených zákonem, jak je uvedeno shora a zahájení trestního stíhání proti konkrétní osobě nastává podáním návrhu na potrestání, které podává státní zástupce příslušnému soudu a tímto odpadá fáze vyšetřování. Jednotlivé úkony prováděné ve zkráceném přípravném řízení se provádí v mezích zákona č. 141/1961 Sb., trestní řád, které jsou uvedeny v hlavě deváté, neodkladné a neopakovatelné úkony se konají podle hlavy čtvrté.

„Podstatou zkráceného řízení je rychlé a neformální objasnění skutku, ve kterém je spatřován trestný čin, zjištění osoby, důvodně podezřelé z jeho spáchání, a vyhledání (nikoliv formální provedení) důkazů.“¹²

Trestním řádem jsou stanoveny lhůty pro konání zkráceného přípravného řízení, a to konkrétně v § 179b odst. 4 trestního řádu, kde je stanovena lhůta pro skončení zkráceného přípravného řízení dva týdny. Tato lhůta se začíná počítat od okamžiku, kdy podezřelý převzal sdělení podezření, které policejní orgán do 48 hodin doručí též státnímu zástupci, a nikoli od zahájení úkonů trestního řízení dle § 158 odst. 3 trestního řádu nebo podnětu k trestnímu stíhání. Na základě této skutečnosti je možné vést ZPŘ i v případě zjištění pachatele po delší době a tímto docílit rychlejšího vyřízení věci.

Zákonem stanovenou lhůtu pro skončení ZPŘ je možno prodloužit, kdy toto právo je přiznáno státnímu zástupci a tento může lhůtu prodloužit o 10 dnů. Státnímu zástupci je přiznáno právo prodloužit ZPŘ o 30 dnů, ale to pouze v případě sjednání dohody o vině a trestu.

Další forma zkráceného řízení je **super rychlé zkrácené řízení**, v tomto případě zákonodárce stanovil lhůtu 72 hodin¹³, za kterou musí být podezřelý od zadržení nejpozději odsouzen. Tato lhůta se skládá ze dvou částí, první část lhůta 48 hodin je stanovena policejnímu orgánu a státnímu zástupci, ve které je třeba provést potřebné

---

¹¹ ŠÁMAL, P., Král, V., Baxa, J., Púry, F. Trestní řád. Komentář I.díl. 4. vydání. Praha : C. H. Beck 2002. s. 1161-1165.

¹² Šámal, Pavel. *Zkrácené přípravné řízení*. Trestně právní revue 2002/1, s. 5.

¹³ *Jedná se o výpočet, kdy zadržení může maximálně trvat 48 hodin a ve lhůtě do 24 hodin musí ve věci rozhodnout samosoudce.*

procesní úkony a tato začíná plynout od zadržení podezřelého do doby, než státní zástupce doručí návrh na potrestání příslušnému samosoudci a lhůta 24 hodin náleží samosoudci.

2.4 Konání zkráceného přípravného řízení policejním orgánem

Vzhledem k tomu, že zkrácené přípravné řízení se koná v případech tzv. „bagatelní“ trestné činnosti, tak konání je umožněno již policejním orgánům základních policejních útvarů, kterými jsou obvodní a místní oddělení. V některých případech konání zkráceného přípravného řízení je pověřen policejní orgán, který vede vyšetřování dle § 160 odst. 2, odst. 3 trestního řádu. Před zahájením trestného stíhání se policejní orgány v průběhu prověřování řídí ustanovením hlavy deváté trestního řádu v případě, když jsou policejním orgánem prováděny neodkladné a neopakovatelné úkony, tak se řídí ustanovením hlavy čtvrté.

Mezi orgány činné v trestním řízení patří i policejní orgány, které jsou oprávněny konat zkrácené přípravné řízení dle § 179a odst. 2 trestního řádu. Policejním orgánem se dle trestního řádu mimo jiné rozumí útvary Policie České republiky a další policejní orgány, které jsou uvedeny v § 12 odst. 2 trestního řádu.

V případech, když policejní orgán, který přijal trestní oznámení o trestném činu, nebo zjistil, popřípadě objasnil trestný čin, tak je oprávněn věc předat jinému policejnímu orgánu ke zpracování pouze na základě souhlasu jejich společného nejbližšího nadřízeného nebo na základě projednání věci se státním zástupcem, které je věcně a místně příslušný ve věci konat. Jednání o věcné a místní příslušnosti se zpravidla vedou telefonicky, kdy na základě telefonátu policejní orgán o tomto jednání sepíše úřední záznam.

V případech, kdy je skutek kvalifikován jako trestný čin, u kterého není možno vést zkrácené přípravné řízení, tak je věc postoupena na základě věcné a místní příslušnosti policejnímu orgánu, který je oprávněn konat vyšetřování k dalšímu jejímu opatření. V případech, když je vedeno policejním orgánem zkrácené přípravné řízení, které je ukončeno a spisový materiál společně se zprávou o výsledku zkráceného přípravného řízení předán státnímu zástupci, který ve stádiu rozhodování zjistil chybnou právní kvalifikaci a není ve věci přípustné vést zkrácené přípravné řízení, tak věc vrátí policejnímu orgánu, který konal zkrácené přípravné řízení a stanoví další postup dle § 160 trestního řádu.

3 Úkony prováděné policejním orgánem ve zkráceném přípravném řízení

Policejní orgán je jedním z orgánů činných v trestním řízení, který v rámci zkráceného přípravného řízení provádí úkony trestního řízení. Základní výčet těchto procesních úkonů prováděný policejním orgánem je obsažen v této kapitole.

3.1 Zahájení úkonů trestního řízení

Trestní řád neupravuje způsob, jakým má být zahájeno zkrácené přípravné řízení. Vzhledem k tomu, že ZPŘ je forma před zahájením trestního stíhání, tak za zahájení může být považováno sepsání záznamu o zahájení úkonů trestního řízení (dále jen „ZZÚTŘ“) dle § 158 odst. 3 trestního řádu i přes to, že se jedná pouze o formální procesní úkon, tak musí být tento záznam doručen nejpozději do 48 hodin¹⁴ státnímu zástupci. Ze záznamu musí být patrné, že se jedná o zkrácené přípravné řízení.

V době zavedení zkráceného přípravného řízení se ZZÚTŘ doručoval poštou nebo faxem na státní zastupitelství. Postupem času se způsob doručování tohoto záznamu upravil tak, že v současné době je tento záznam doručován elektronicky prostřednictvím elektronického trestního řízení, kam je umožněn přístup nejen policejnímu orgánu, ale v omezené míře i dozorujícímu státnímu zástupci.

Úkony prováděné v rámci ZPŘ jsou prováděny v souladu s paragrafovým zněním hlavy deváté trestního řádu. Sdělení podezření se provádí na základě vypracovaného záznamu o sdělení podezření, který se předá podezřelému před provedením výslechu. Po předání záznamu o sdělení podezření, kde je konstatováno, co je podezřelému kladeno za vinu, je podezřelému umožněno, aby se vyjádřil ke všem skutečnostem, které jsou mu kladeny za vinu.

V praxi mohou nastat následující situace, ve kterých je konáno zkrácené přípravné řízení, a to:

- a) V případě dopadení pachatele přímo při činu, nebo bezprostředně po jeho spáchání, kdy mu bylo sděleno podezření a po tomto byl proveden**

---

¹⁴ ŠÁMAL, P., Král, V., Baxa, J., Púry, F. *Trestní řád*. Komentář I.díl. 4. vydání. Praha : C. H. Beck 2002. s. 945.

i jeho výslech a následně bezprostředně po provedení procesních úkonů byl podezřelý propuštěn ze zadržení na svobodu. Následně je zpracováván spisový materiál a v co nejkratší době, nejpozději však ve lhůtě dvou týdnů, kterou může státní zástupce prodloužit, je spis doručen státnímu zástupci.

- b) **V případě, kdy byl podezřelý přistižen při činu, nebo bezprostředně po jeho spáchání, ale ke sdělení podezření, zde vznikla překážka, která brání podezřelého ihned vyslechnout po předání záznamu o sdělení podezření,** kterou je například dodání podezřelého do výkonu trestu, kdy po dodání podezřelého do výkonu trestu je pro další řízení potřeba splnění zákonné podmínky nutné obhajoby dle § 36 trestního řádu a provedení výslechu je možné provést pouze za přítomnosti obhájce, respektive vedení ZPŘ je možné až po umístění podezřelého do výkonu trestu, kterému je příslušným soudem ustanoven obhájce a tento je vyrozuměn o konání výslechu podezřelého. Jako další překážkou, která může nastat je situace, kdy osoba podezřelého je cizí státní příslušník, který nemluví česky a jeho výslechu další procesní úkony je možné provést pouze za přítomnosti tlumočnicků, kterého není možné bezprostředně zajistit. V takových případech se podezřelý umístí do cely zadržení a zajištění, kde je umístěn do doby zajištění tlumočnicků, ovšem na nezbytně dlouhou dobu, která nesmí překročit zákonnou lhůtu pro zadržení podezřelého, tak aby bylo možné vést buď zkrácené přípravné řízení, nebo superrychlé řízení ve lhůtě do 48 hodin.
- c) **Situace, kdy podezřelý není znám při přijetí oznámení a následném sepsání ZZÚTR, ale byl zjištěn v průběhu řízení,** v tomto případě jsou zahájeny úkony trestního řízení dle 158 odst. 3 trestního řádu, ve kterém je pachatelem přečinu uveden neznámý pachatel. Pokud se v průběhu řízení zjištěn pachatel, tak se vypracuje záznam o sdělení podezření, který se předá podezřelému a následně je mu umožněno, aby se k události, která je mu kladena za viny, vyjádřil a následně je spisový materiál zkompletován a doručen dozorujícímu státnímu zástupci.
- d) **Další situace, která může nastat v případě zkráceného přípravného řízení, kdy je znám pachatel již při přijetí oznámení a při sepisování ZZÚTR je uveden jako osoba podezřelá ze spáchání přečinu, ale vzhledem k tomu, že není znám pobyt podezřelého, tak není možno tomuto sdělit podezření a následně provést jeho výslech.** Tato situace, když není znám pobyt podezřelého a následně není možno provádět další

procesní úkon, nastává nejčastěji v případech přečinů zanedbání povinné výživy dle § 196 trestního řádu. Následně na to, co policejní orgán přijme trestní oznámení tak vypracuje ZZÚTŘ, po zjištění pobytu podezřelého a zajištění jeho přítomnosti při procesních úkonech se vypracuje záznam o sdělení podezření, který se předá podezřelému a ve věci se vede buď zkrácené přípravné řízení, superrychlé zkrácené řízení nebo standartní řízení. Praxe policejních orgánů Obvodního ředitelství Praha I je taková, že v případech zanedbání povinné výživy dle § 196 trestního zákoníku se vede zkrácené přípravné řízení velmi zřídka a zpravidla se vede standartní řízení dle § 160 odst. 1 trestního řádu, při kterém je obviněný poučen mimo jiné o možnosti dle § 197 trestního zákoníku a ve většině případů obviněný dostatečně splní svou zákonnou povinnost před vyhlášením rozsudku soudu prvního stupně a trestní stíhání je ukončeno s návrhem na odložení věci.

- e) **Jako poslední případe, který může nastat při vedení zkráceného přípravného řízení je situace, kdy jednotlivé případy téhož podezřelého jsou vedeny jako přestupky.** Jako případ, který může nastat, je situace, kdy se pachatel dopustil několika po sobě následujících přestupků na úseku majetku, které následným sečtením vzniklé škody naplnily skutkovou podstatu přečinu krádež dle § 205 trestního zákoníku.¹⁵

3.2 Záznam o sdělení podezření v policejní praxi

Po zavedení novely trestního řádu 265/2001 Sb., která nabyla účinnosti 1.1.2002, kde bylo zavedeno zkrácené přípravné řízení došlo v policejní praxi k postupnému vývoji sdělení podezření. Při zavedení zkráceného přípravného řízení zákonodárce umožňoval sdělit podezření před započítím výslechu, přičemž nebyla stanovena jednotná forma.

Záznam o sdělení podezření prošel jednotlivým vývojem, kdy na samém začátku zavedení zkráceného přípravného řízení policejní orgán sděloval podezření před započítím výslechu tak, že sdělení podezření bylo součástí výslechu a bylo zaznamenáno přímo do protokolu o výslechu podezřeného.

Vzhledem k tomu, že docházelo k formálním nedostatkům při vypracovávání sdělení podezření a ve značné míře k vrácení spisového materiálu od dozorců

---

¹⁵ ŠÁMAL, O.a kol. *Trestní zákoník II.* § 140 až 421. Komentář. 1. vydání. Praha : C. H. Beck, 2010. s. 1784.

státního zástupce k doplnění sdělení podezření, tak byl zaveden formulář s názvem „Záznam o sdělení podezření“, který je součástí elektronického trestního řízení a v současné době je policejním orgánem využíván a doručí se podezřelému před započítáním výsledku.

Převzetí záznamu potvrdí podezřelý svým podpisem přímo na protokol, nebo jinou formou, tak aby bylo zřejmé, že protokol převzal. Při převzetí je uveden datum a přesný čas. Toto je důležité, neboť od této doby začíná běžet lhůta pro zkráceného přípravného řízení.

Záznam o sdělení podezření není žádným meritorním rozhodnutím ani usnesením, a proto není proti tomuto záznamu přípustná stížnost.¹⁶ Na rozdíl od usnesení o zahájení trestního stíhání proti konkrétní osobě dle § 160 odst. 1 trestního řádu, kdy v tomto případě zákon umožňuje podání stížnosti proti tomuto rozhodnutí.

Postupným vývojem formuláře „Záznamu o sdělení podezření“ vznikla jeho současná podoba, která se z části podobá usnesení o zahájení trestního stíhání dle § 160 odst. 1 trestního řádu. Záznam musí obsahovat jméno, příjmení a další identifikační údaje osoby, která je z přečinu podezřelá, tak aby nebyla možná záměna s jinou osobou, dále pak konkrétní přečin a jeho právní kvalifikace, ze kterého je osoba podezřelá, výrokovou část, kde je třeba jednoznačně specifikovat a popsat skutek, místo, dobu, tak, aby popis skutku nebyl zaměnitelný s jiným skutkem. Záznam musí obsahovat podpisovou doložku policejního orgánu, který záznam vydal.

Policejní orgán se může v průběhu vedení zkráceného přípravného řízení setkat se situací, kdy osobě podezřelého je předán záznam o sdělení podezření, následně je k věci vyslechnuta a poté po provedení procesních úkonů je propuštěn na svobodu a ve lhůtě dvou týdnů, kdy je vedeno zkrácené řízení se dopustí další trestné činnosti. Pokud tato situace nastane, tak policejní orgán sepíše další záznam o sdělení podezření, který předá podezřelému a umožní mu se k věci vyjádřit jako v prvním případě a v zákonné lhůtě, která je stanovena pro konání ZPŘ, spisový materiál předá dozorujícímu státnímu zástupci. V případě, že již z důvodů nedostatečné lhůty není možné vést ZPŘ, tak je vedeno trestní řízení dle § 160 odst. 1 trestního řádu, kdy policejní

---

¹⁶ŠÁMAL, P., Král, V., Baxa, J., Púry, F. *Trestní řád. Komentář* I.díl. 4. vydání. Praha : C. H. Beck 2002. 1224 s. ISBN 80-7179-634-4.

orgán ve výrokové části usnesení popíše všechny skutky, které jsou podezřelému kladeny za vinu.

3.3 Výslech podezřelého

Při zavedení zkráceného přípravného řízení věnoval zákonodárce značnou pozornost osobě podezřelého, a především procesnímu úkonu, kterým je samotný výslech. Před započítím výslechu je třeba podezřelému sdělit skutečnosti, které jsou mu kladeny za vinu. Sdělení podezření se provádí způsobem, jak je uvedeno v předchozí kapitole.

Před započítím výslechu policejní orgán poučí podezřelého o jeho právech podle § 179b odst. 2 trestního řádu a to především o právu vyjádřit se ke všem skutečnostem, které jsou mu kladeny za vinu podle § 33 odst. 1, odst. 2 trestního řádu a o jeho právu se k věci nevyjádřit podle § 100 trestního řádu. V případě, když se podezřelý rozhodne se k věci vyjádřit, tak se přistoupí k samotnému výslechu.

Samotný protokol o výslechu podezřelého ve zkráceném přípravném řízení se skládá z několika částí. První část výslechu se týká samotné osoby podezřelého, kontaktní údaje, doručovací adresu, adresu, kde se skutečně zdržuje a další kontakt, kde je možno podezřelého zastihnout a zajistit tak jeho účast na trestním řízení. Dále v první části protokolu jsou uvedeny majetkových poměrů podezřelého, jeho rodinné poměry (manželka, děti, sourozenci, rodiče), a jeho předchozí odsouzení, k čemuž přihlíží soud při ukládání výše trestu. Po sepsání úvodní části protokolu a přistoupí k samotné výpovědi, které je složena z výpovědi k osobě, kde se podezřelý vyjádří ke svému psychickému stavu, ke svému zdravotnímu stavu, jeho závislosti na alkoholu či drogách. Poté se přistoupí k samotnému vyjádření se ke skutečnosti, které jsou podezřelému kladeny za vinu. Na závěr protokolu o výslechu podezřelého je podezřelý poučen o možnosti podmíněného odložení podání návrhu na potrestání dle § 179g trestního řádu¹⁷, vzhledem k tomu, že toto odložení věci je podmíněno souhlasem podezřelého, tak tento se vyzve, aby se k tomuto vyjádřil, zdali souhlasí s odložením či nikoli a jeho rozhodnutí se zaznamená do protokolu. V závěru protokolu se uvede datum a čas ukončení výslechu a vyzve se podezřelý, aby si protokol přečetl, a uvedl případné

---

¹⁷ ŠÁMAL, P., Král, V., Baxa, J., Púry, F. *Trestní řád*. Komentář I.díl. 4. vydání. Praha : C. H. Beck 2002. s. 1189.

doplnění, pokud bude obsah protokolu souhlasit, tak aby toto potvrdil svým podpisem. V případě, že podezřelý odmítne protokol podepsat, tak tuto skutečnost policejní orgán poznamená na protokol k podpisové doložce podezřelého.

3.4 Zadržení podezřelého ve zkráceném přípravné řízení

To nejcennější, co člověk má, je osobní svoboda, proto zásah do práva na osobní svobodu je nejzávažnějším omezením, a proto toto omezení může být prováděno pouze předepsaným způsobem na základě a v mezích zákona.

Jedním z využívaných omezení osobní svobody, které používá policejní orgán při vedení ZPŘ je zadržení osoby podezřelé podle § 76 odst. 1 trestního řádu, kde zákon definuje, že „*Osobu podezřelou ze spáchání trestného činu může, je-li tu některý z důvodů vazby, policejní orgán v naléhavých případech zadržet, i když dosud proti ní nebylo zahájeno trestní stíhání.*“¹⁸ V Případě, když je známa osoba pachatele a tento se vyhýbá trestnímu stíhání a není možno zajistit jeho přítomnost při trestním řízení, vydá státní zástupce souhlas se zadržením na základě, kterého se vyhlásí celostátní pátrání po osobě pachatele. Dále je možno provést zadržení bez souhlasu státního zástupce, kdy k tomuto musí být splněny další zákonná podmínka, kterou je to, když je podezřelý přistižen při spáchání trestného činu, bezprostředně po spáchání trestného činu nebo v době, když je osoba na útěku z místa činu.

Ustanovení, které může v trestním řízení předcházet výše uvedenému omezení dle § 76 odst. 1 trestního řádu, je omezení osobní svobody osobou, která přistihla pachatel při spáchání trestného činu dle § 76 odst. 2 trestního řádu, který stanoví, že „*Osobní svobodu osoby, která byla přistižena při trestném činu nebo bezprostředně poté, smí omezit kdokoli, pokud je to nutné ke zjištění její totožnosti, k zamezení útěku nebo k zajištění důkazů.*“¹⁹ Tato osoba, která provede zadržení podezřelého, musí zadrženou osobu neprodleně předat policejnímu orgánu k dalšímu opatření.

O zadržení podezřelého dle § 76 trestního řádu se sepíše protokol o zadržení podezřelého, ze kterého je patrné, kdy a kdo provedl zadržení a za jakých okolností. Tento časový údaj je důležitý pro počítání lhůty pro zadržení, která může být maximálně

---

¹⁸ ŠÁMAL, P., Král. V., Baxa, J., Púry, F. *Trestní řád. Komentář I.díl. 4. vydání.* Praha : C. H. Beck 2002. s. 458-459.

¹⁹ ŠÁMAL, P., Král. V., Baxa, J., Púry, F. *Trestní řád. Komentář I.díl. 4. vydání.* Praha : C. H. Beck 2002. s. 460.

48 hodin a poté musí být osoba zadržená propuštěna na svobodu, nebo předána k soudu k dalšímu opatření.

3.5 Povinnost k předložení nebo vydání věci

Jako dalším procesním úkonem prováděným policejním orgánem v průběhu přípravného řízení je povinnost k předložení nebo vydání věci, která je zakotvena trestním řádu takto *„Kdo má u sebe věc, která může sloužit pro důkazní účely, je povinen ji na vyzvání předložit soudu, státnímu zástupci nebo policejnímu orgánu, je-li ji nutno pro účely náležitého zajištění skutečností důležitých pro trestní řízení zajistit, je povinen takovou věc na vyzvání těmto orgánům vydat. Při vyzvání je třeba ho upozornit na to, že nevyhoví-li výzvě, může mu být věc odňata, jakož i na jiné následky nevyhovění (§66).*²⁰

Policejní orgán o vydání věci vypracuje protokol, který musí splňovat určité náležitosti, a to datum a čas započetí úkonu, jméno osoby, která věc vydala, přesný popis věci tak, aby nebyla zaměnitelná s jinou věcí, datum a čas ukončení procesního úkonu vydání věci. V závěrečné části protokolu je uvedena podpisová doložka všech osob, které se účastnily tohoto procesního úkonu, kterými jsou osoba vydávající věc, která svým podpisem potvrzuje dobrovolné vydání věci a převzetí jedné kopie předmětného protokolu, který slouží jako dokladu o vydání věci. Jako další osoba uvedená v podpisové doložce je podpis policejního orgánu, který věc převzal společně s podpisem osoby, která byla přítomna úkonu. Součástí protokolu o vydání věci je příslušné poučení náležící tomuto procesnímu úkonu a je umožněno, aby se k věci osoba vydávající věc k předmětnému vydání vyjádřila.

V praxi policejních orgánů se často setkáváme se situací, kdy osoba, která je vyzvána k vydání věci odmítne tuto věc, která je důležitá, potřebná pro trestní řízení z důvodů důkazních účelů, vydat. Pro tyto případy, odmítnutí vydání věci, zákonodárce zakotvil v trestním řádu pravomoc orgánů činných v trestním řízení věc odejmout. Odnětí věci je specifikováno v § 79 trestního řádu takto: *„Nebyla-li věc, která může sloužit pro důkazní účely, na vyzvání předložena nebo vydána tím, kdo ji má u sebe, může mu být na příkaz státního zástupce, nebo policejního orgánu odňata. Policejní orgán potřebuje k vydání takového příkazu předchozí souhlas státního zástupce,*

---

²⁰ ŠÁMAL, P., Král, V., Baxa, J., Púry, F. *Trestní řád*. Komentář I.díl. 4. vydání. Praha : C. H. Beck 2002. s. 467.

*bez předchozího souhlasu může být příkaz policejním orgánem vydán jen tehdy, jestliže nelze předchozího souhlasu dosáhnout a věc nesnese odkladu.*²¹

Při vypracování protokolu o odnětí věci policejní orgán uvede všechny náležitosti, které jsou uvedeny v protokolu o vydání věci s tím, že upraví název protokolu, který se bude nazývat „Protokol o odnětí věci“, paragrafové znění protokolu, a to tak, že z původního § 78 odst. 1 trestního řádu uvede § 79 odst. 1 trestního řádu s příkazem, které státní zastupitelství příkaz vydalo a příslušné poučení, které je dle zákona příslušné tomuto procesnímu úkonu, které je stanoveno zákonem a jako v případě vydání věci je umožněno osobě se k odnětí věci vyjádřit.

3.6 Znalecké posudky a odborná vyjádření

V některých případech zpracovávané trestné činnosti je zapotřebí odborných znalostí. Policejní orgán využívá odborné znalosti znalců z jednotlivých oborů, a to na základě příbrání znalce, který je zapsán v seznamu znalců a tlumočnicků.²² Příbrání znalce policejní orgán provede opatřením na základě § 105 odst. 1 trestního řádu „*Je-li k objasnění skutečnosti důležité pro trestní řízení třeba odborných znalostí, vyžádá orgán činný v trestním řízení odborné vyjádření*“.²³ Na základě vypracovaného opatření znalec, který je policejním příbrán ke zpracování znaleckého posudku, vypracuje znalecký posudek. Znalecký posudek musí obsahovat patřičné náležitosti, které jsou uvedené v § 13 vyhlášky ministerstva spravedlnosti.²⁴

V trestním řízení nejčastěji policejní orgán využívá znalosti znalců z oboru stanovení hodnoty a ceny věci movitých, kteří stanoví hodnotu věci, které souvisí s pácháním a vyšetřování trestné činnosti, a při vypracování znaleckého posudku stanoví hodnotu odcizených věci a hodnotu poškození, které způsobilo způsobeno pachatelem při spáchání trestného činu. V případech poškození věci se znalec vyjádří k hodnotě věci, která je uvedena v takové výši, aby bylo možno uvést poškozenou věc do původního stavu, v jakém byla před poškozením. Při stanovení hodnoty poškození věci a následným

---

²¹ ŠÁMAL, P., Král, V., Baxa, J., Púry, F. *Trestní řád. Komentář I.díl. 4. vydání.* Praha : C. H. Beck 2002. s. 471.

²² § 2 odst. 1 zákona č. 36/1867 Sb., o znalcích a tlumočnících.

²³ ŠÁMAL, P., Král, V., Baxa, J., Púry, F. *Trestní řád. Komentář I.díl. 4. vydání.* Praha : C. H. Beck 2002. s. 724.

²⁴ FRYŠTÁK, M., a kolektiv. *Trestní právo hmotné-obecná část. 2.přepřac. vyd.* Ostrava: Nakladatelství KEY Publishing s.r.o., 2009. str. 88.

stanovením hodnoty znalcem, dochází velmi často ke kolizi s poškozeným, neboť ve většině případů si poškozený věc hodnotí na vyšší částku, než je stanovena znalcem. Pro trestní řízení je směrodatná hodnota vyčíslená znaleckým posudkem a v případech nesrovnalostí, kdy je poškozený nespokojen se stanovením výše ohodnocení věci rozhodne soud.

Jako další příklad znaleckého zkoumání, které je využíváno ve zkráceném řízení, je znalecké zkoumání z oboru zdravotnictví. Je pravdou, že ve zkráceném řízení, je využíváno velmi zřídka vzhledem k náročnosti znaleckého zkoumání, ale pro stanovení právní kvalifikace je toto zkoumání velmi důležité. Znalcem v tomto případě je třeba stanovit délku, po kterou je poškozený omezen v obvyklém způsobu života, neboť i jako v předchozím případě, tato délka bývá rozdílná od stanovení pracovní neschopnosti obvodním lékařem. Pracovní neschopnost není podkladem pro stanovení právní kvalifikace, ale i přes to se k tomuto v trestním řízení přihlíží a je to určitým ukazatelem k důvodům příbrání znalce z oboru zdravotnictví. V některých případech trestního stíhání jsou závěry znaleckého posudku důležité, a to především v případech právní kvalifikace, kdy není zřejmé, zdali je naplněna skutková podstata trestného činu, nebo zdali se jedná o přestupkové jednání.

Současná praxe policejních orgánů je taková, že při vedení zkráceného přípravného řízení je častěji využíváno odborné vyjádření a v případě znaleckého zkoumání je využíváno znalecké zkoumání z oboru stanovení hodnoty a ceny věci movitých, které není tak náročné, jako znalecké zkoumání z oboru zdravotnictví.

V případech, kdy je třeba odborných znalostí při vedení zkráceného přípravného řízení, tak je policejním orgánem nejčastěji využíváno odborné vyjádření, při kterém je stanovena hodnota odcizených věci a hodnota poškození, které je způsobeno jednáním pachatele. Zajištění odborného vyjádření pro potřeby trestního řízení, je pro policejní orgán snazší, neboť odborné vyjádření může vypracovat osoba, která má odborné znalosti v oboru, který je podstatně více než znalců z jednotlivých oborů. Jako znalecký posudek, tak i odborné vyjádření je upraveno trestním řádem v § 105 odst. 1 trestního řádu.

3.7 Zkrácené přípravné řízení v případě mladistvého pachatele

Zákon umožňuje konání zkrácené přípravné řízení, za splnění zákonných podmínek, i v případech osoby mladistvého pachatele.

Jednou z těchto podmínek je nutná obhajoba dle § 36 trestního řádu. Při zavedení ZPŘ se zde objevil rozpor mezi názory nutné obhajoby, kdy na jedné straně byl názor, že podezřelý mladistvý má mít obhájce již v přípravném řízení od prvopočátku a na straně druhé byl názor takový, že podezřelý má mít až od doručení návrhu na potrestání, který doručí státní zástupce soudu. Postupným vývojem a praxe dospěla k závěru, že podezřelý mladistvý pachatel musí mít obhájce již v přípravném řízení.

Praxe policejních orgánů je v současné době taková, že se nekoná ZPŘ v případech osoby mladistvého pachatele, a to i za splnění zákonem stanovených podmínek. S čímž je nutné souhlasit s přihlédnutím na rozumovou a duševní vyspělost osoby mladistvého a mělo by být vedeno trestní řízení dle § 160 trestního řádu, kde je podezřelému mladistvému sděleno provinění.

4 Způsob vyřízení věci v případech konání ZPŘ

V případech, ve kterých se koná zkrácené přípravné řízení, zákon umožňuje policejnímu orgánu a státnímu zástupci věc ukončit již v přípravném řízení. Dokazování ve zkráceném přípravném řízení zákonodárce ponechal na řízení před soudem.

4.1 Vyřízení věci policejním orgánem

Po skončení zkráceného přípravného řízení je oprávněn policejní orgán věc ukončit rozhodnutím o odložení věci dle § 179c odst. 1 trestního řádu. Toto rozhodnutí je umožněno policejnímu orgánu provést za splnění zákonných podmínek uvedených v § 159a odst. 1, odst. 2, odst. 3 nebo odst. 5 trestního řádu. Oprávnění odložení věci dle § 159a odst. 4 trestního řádu je v pravomoci státního zástupce. V případě, že pomínou zákonem stanovené podmínky pro odložení věci, tak o dalším postupu rozhodne příslušný orgán činný v trestním řízení dle věcné a místní příslušnosti.

Zákonodárce se výslovně nezmiňuje v § 179c odst. 1 trestního řádu o možnosti odevzdání věci příslušnému orgánu k dalšímu jeho opatřením, který může být odevzdání k projednání přestupku nebo jiného správního deliktu nebo ke kázeňskému projednání dle § 159a odst. 1, písm. a), nebo písm. b) trestního řádu. Na rozdíl od § 159a odst. 1 trestního řádu, který možnost odevzdání věci připouští.

Dalším způsobem ukončení ZPŘ, který policejním orgánem využíván je předání věci státnímu zástupci s návrhem na jeho odevzdání dle § 179c odst. 2, písm. d) nebo e) trestního řádu. Na základě tohoto návrhu státní zástupce věc zhodnotí a následně rozhodne o dalším postupu ve věci.

V případech, kdy policejní orgán ve věci rozhodne o odložení dle § 159 trestního řádu, tak na toto rozhodnutí vypracuje usnesení, které je zasláno všem zúčastněným stranám a součástí tohoto usnesení je poučení dle § 141 odst. 2 věty první o přípustné stížnosti proti rozhodnutí. Předmětné rozhodnutí o odložení věci je přezkoumatelné státním zástupcem dle § 157a odst. 1 trestního řádu.²⁵

Pokud policejní orgán ve věci nerozhodne ve smyslu odložení, nebo odevzdání, jak je shora uvedeno, tak státnímu zástupci předloží zprávu o výsledku zkráceného

---

²⁵ ŠÁMAL, P., Král, V., Baxa, J., Púry, F. *Trestní řád. Komentář* I.díl. 4. vydání. Praha : C. H. Beck 2002. ISBN 80-7179-634-4.

přípravného řízení dle § 179c odst. 1 trestního řádu. Součástí této zprávy jsou nashromážděné důkazní materiály, kterými jsou znalecké posudky, úřední záznamy, jednotlivé výslechy všech zúčastněných osob, rejstříky trestů a další důkazní materiály nashromážděné v průběhu ZPŘ.²⁶ Zpráva o výsledku ZPŘ musí obsahovat jméno podezřelé osoby a její osobní údaje, popis skutkového děje, samotnou právní kvalifikaci skutku, ze kterého je osoba podezřelá, seznam důkazních prostředků, které je možno provést před soudem.

Zpráva o výsledku ZPŘ může rovněž obsahovat návrh na podání návrhu na potrestání, respektive uplatnění podmíněného odložení podání návrhu na potrestání nebo odložení věci za současného schválení narovnání, návrhy na uplatnění alternativních druhů trestů na ochranná opatření, a podobně.²⁷

Nejčastěji využívaným rozhodnutím, které je policejním orgánem využíváno v případech konání ZPŘ je předložení zprávy o výsledku ZPŘ státnímu zástupci, kterou po jejím obdržení společně s nashromážděnými důkazními prostředky prostuduje a učiní rozhodnutí ve věci. Tento způsob ukončení ZPŘ je nejvyužívanější především proto, že policejní orgán již před zahájením zkráceného přípravného řízení a následnému sdělení podezření již nashromáždil dostatečné důkazní prostředky, které opravňují vést ZPŘ a bezprostředně směřují k takovému rozhodnutí.

4.2 Postup státního zástupce

V případech, kdy policejní orgán doručí zprávu o výsledku zkráceného přípravného řízení dle § 179c trestního zákoníku, který obsahuje návrh policejního orgánu na určitý postup nebo v případech, kdy státní zástupce vede sám ZPŘ provede jedno z následujících rozhodnutí nebo opatření uvedených v § 179c odst. 2 trestního řádu, která jsou následující:

a) podá soudu návrh na potrestání, shledá-li, že výsledky zkráceného přípravného řízení odůvodňují postavení podezřelého před soud,

---

²⁶ ŠÁMAL, Pavel., *Trestní řád.: komentář.* 7., dopl. A přeprac. Vyd. V Praze:C.H. Beck, 2013, s. 2357. Velké komentáře. ISNB 978-80-7400-465-0.

²⁷ ŠÁMAL, Pavel., *Trestní řád.: komentář.* 7., dopl. A přeprac. Vyd. V Praze:C.H. Beck, 2013, s. 2357. Velké komentáře. ISNB 978-80-7400-465-0.

b) podá soudu návrh na schválení dohody o vině a trestu, přičemž použije obdobně ustanovení § 175b trestního řádu,

c) věc odloží, nejde-li ve věci o podezření z trestného činu,

d) odevzdá věc příslušnému orgánu k projednání přestupku,

e) odevzdá věc jinému orgánu ke kázeňskému nebo kárnému projednání,

f) věc odloží, jestliže je trestní stíhání nepřípustné podle § 11 trestního řádu,

g) věc odloží, rozhodl-li o schválení narovnání, přičemž použije obdobně ustanovení § 309 a násl. trestního řádu,

h) věc podmíněně odloží podle § 179g trestního řádu,

i) věc může odložit též, jestliže je trestní stíhání neúčelné vzhledem k okolnostem uvedeným v § 172 odst. 2 trestního řádu, nebo

j) opatřením vrátí věc policejnímu orgánu, je-li v rámci zkráceného přípravného řízení třeba provést další úkon.

Při výše uvedených rozhodnutích není státní zástupce vázán návrhem, který podal policejní orgán v závěrečné zprávě o zkráceném přípravném řízení.

Státní zástupce kromě případů, kdy podává návrh na potrestání, tak podává návrh na dohodu o vině a trestu. Dále pak státní zástupce usnesením rozhoduje o odevzdání věci, popřípadě o vrácení věci policejnímu orgánu, a to i přes tu skutečnost, že zákon výslovně nestanoví formu, jakou má mít předmětné rozhodnutí. Na rozdíl od tohoto usnesení státní zástupce rozhodne opatřením v případech § 159a odst. 1 písm. a) nebo b) trestního řádu.

Ve výše uvedených případech rozhodnutí ve věci státním zástupcem stejně jako v případě rozhodnutí policejního orgánu dle § 179c odst. 1 trestního řádu, není proti tomuto rozhodnutí a není možné podat stížnost. Důvodem nemožnosti podání stížnosti proti tomuto rozhodnutí je možné zdůvodnit požadavkem vedení ZPŘ rychle, neformálně a jednoduše. Orgán činný v trestním řízení je pro zákonodárce v těchto případech,

dostatečnou zárukou pro dodržení zákonnosti a dostatečnou zárukou pro splnění podmínky trestního řízení.²⁸

Zkrácené přípravné řízení je nejčastěji ukončeno státním zástupcem podáním návrhu na potrestání, který podává soudu. Návrh na potrestání je podán státním zástupcem v zákonné lhůtě, která je stanovena na dva týdny dle § 179b odst. 4 trestního řádu s možností jí prodloužit o deset dní dle § 179f odst. 2 písm. a) trestního řádu. V případech superrychlého zkráceného přípravného řízení, kdy je osoba podezřelého v zadržení, je zákonná lhůta pro doručení návrhu na potrestání soudu na dobu 48 hodin dle § 179e trestního řádu.

„Neučiní-li státní zástupce žádné shora uvedené rozhodnutí nebo opatření podle § 179c odst. 2 trestního řádu, předá věc policejnímu orgánu uvedenému v § 161 odst. 2 trestního řádu k zahájení trestního stíhání s poukazem na to, že skutek, pro který se vedlo zkrácené přípravné řízení, má být správně posouzen podle jiného ustanovení zákona, než podle jakého jej posuzoval policejní orgán, a vzhledem k odchylnému právnímu posouzení nelze zkrácené přípravné řízení konat.“²⁹

4.2.1 Odklony ve zkráceném přípravném řízení

Smyslem zkráceného přípravného řízení je především rychlost a hospodárnost trestního řízení, a právě pro tyto případy zákonodárce zavedl jako jednu z možností vyřízení věci odklon v trestním řízení.

Způsob vyřízení zkráceného přípravného řízení odklonem zákonodárcem zaveden do trestního řádu zákonem č. 283/2004 Sb., kde je možno dle § 179c odst. 2 písm. g) trestního řádu v podobě podmíněného odložení návrhu na potrestání v případech, kdy schválil narovnání. V případech, kdy se použije tento způsob odklonu v trestním řízení, tak se užije ustanovení § 309 a násl. Trestního řádu. Pravomoc rozhodování v případech schválení narovnání stanovil státnímu zástupce, policejní orgán nemá oprávnění takto ve věci rozhodnout.

Kromě urychlení trestního řízení v případech bagatelní trestné činnosti je právě odklon vhodný pro urovnání a majetkové vypořádání mezi účastníky trestního řízení.

---

²⁸ ŠÁMAL, Pavel. Trestní řád: komentář. 7., dopl. a přeprac. vyd. V Praze: C.H. Beck, 2013, s. 2358. Velké komentáře. ISBN 978-80-7400-465-0.

²⁹ ŠÁMAL, P., Král, V., Baxa, J., Púry, F. *Trestní řád*. Komentář I.díl. 4. vydání. Praha : C. H. Beck 2002. s. 1183.

Oprávnění o možnosti rozhodnutí o narovnání, které je dáno již státnímu zástupci, je šťastným řešením, neboť se tímto ulehčí administrativní zpracování věci u soudu.

Narovnání je umožněno pouze za splnění podmínek stanovených v § 309 odst. 1 trestního řádu, přičemž narovnání je přípustné pouze za splnění následujících podmínek, které musí splnit obviněný:

a) prohlásí, že spáchal skutek, pro který je stíhán, a nejsou důvodné pochybnosti o tom, že jeho prohlášení bylo učiněno svobodně, vážně a určitě,

b) uhradí poškozenému škodu způsobenou přečinem nebo učiní potřebné úkony k její úhradě, případně jinak odčiní újmu vzniklou trestným činem,

c) vydá bezdůvodné obohacení získané přečinem nebo učiní jiná vhodná opatření k jeho vydání,

d) složí na účet soudu nebo v přípravném řízení na účet státního zastupitelství peněžitou částku určenou státu na peněžitou pomoc obětem trestné činnosti podle zvláštního právního předpisu, a tato částka není zřejmě nepřiměřená závažnosti přečinu,

a považuje-li takový způsob vyřízení věci za dostačující vzhledem k povaze a závažnosti spáchaného činu, k míře, jakou byl přečinem dotčen veřejný zájem, k osobě obviněného a jeho osobním a majetkovým poměrům.

V případech rozhodnutí státního zástupce o odklonu je tento povinen ve věci rozhodnout usnesením, proti kterému je přípustná stížnost, které nemá odkladný účinek.

Státní zástupce může rozhodnout dle § 179g odst. 1 trestního řádu o podmíněném odložení podání návrhu na potrestání za splnění podmínek, kdy podezřelý:

a) se k činu doznal,

b) nahradil škodu, pokud byla činem způsobena, nebo s poškozeným o její náhradě uzavřel dohodu, nebo učinil jiná potřebná opatření k její náhradě,

c) vydal bezdůvodné obohacení činem získané, nebo s poškozeným o jeho vydání uzavřel dohodu, anebo učinil jiná vhodná opatření k jeho vydání,

d) s podmíněným odložením podání návrhu na potrestání vyslovil souhlas,

a vzhledem k osobě podezřelého, s přihlédnutím k jeho dosavadnímu životu a k okolnostem případu lze důvodně takové rozhodnutí považovat za dostačující.

Provedenou novelou trestního řádu, kterou je zákon č. 193/2012 Sb., byla upravena další z možností podmíněného odložení návrhu na potrestání je uvedena dle § 179g odst. 1 trestního řádu, která je podmíněna splnění podmínek uvedených v § 179g odst. 1 trestního řádu a dále splnění podmínek, aby podezřelý kromě toho:

a) se zaváže, že se během zkušební doby zdrží určité činnosti, v souvislosti s níž se dopustil trestného činu, nebo

b) složí na účet státního zastupitelství peněžitou částku určenou státu na peněžitou pomoc obětem trestné činnosti podle zvláštního právního předpisu,

a vzhledem k osobě podezřelého, s přihlédnutím k jeho dosavadnímu životu a k okolnostem případu lze důvodně takové rozhodnutí považovat za dostačující.

4.3 Dokazování ve zkráceném přípravném řízení

Vzhledem k tomu, že je práce zaměřena na činnost policejních orgánů v případech konání zkráceného přípravného řízení, tak o řízení před soudem je v práci uvedena pouze zmínka, a to v tom smyslu, že novela trestního řádu, kterou je zákon č. 265/2001 Sb., měla za cíl přenést tíhu dokazování z přípravného řízení na řízení před soudem, kde má probíhat rovněž dokazování. Tím, že zákonodárce převedl dokazování před soud, tak je zaručeno právo obviněného na spravedlivý proces. Právo na spravedlivý proces musí být zaručeno na základě Listiny základních práv a svobod a na základě mezinárodních smluv, kterými je Česká republika vázána.

5 Zkrácené přípravné řízení v praxi Obvodního ředitelství Prahy I

Sloučení policejních obvodů v rámci hl. m. Prahy a vytvoření Obvodních ředitelství Policie Prahy I, Prahy II, Prahy III a Prahy IV bylo poněkud nešťastné a řešení problémů, které doprovázely postupný vývoj zkráceného přípravného řízení, bylo podstatně složitější a náročnější než v případě, když by ke sloučení policejních obvodů nedošlo.

5.1 Rozdělení místní příslušnosti hl. m. Prahy

Hlavní město Praha je geograficky rozdělena na základě místní příslušnosti do čtyř Obvodních ředitelství policie, a to Obvodní ředitelství policie Prahy I, které je složeno z obvodů Praha 1, Praha 6 a Praha 7. Obvodnímu ředitelství policie Prahy II náleží místní příslušnost Prahy 2 a Prahy 5, Obvodní ředitelství policie Prahy III je tvořeno Prahou 3, Prahou 8 a Prahou 9 a Obvodní ředitelství policie Prahy IV je složeno z Prahy 4 a Prahy 10.

Vytvořením nových obvodů, které vzniklo sloučením, jak je shora uvedeno, se pracovníci Služby kriminální policie a vyšetřování setkávají se situacemi různých výkladů trestního práva. Vzhledem k tomu, že nadřazeným orgánem policejního orgánu je státní zastupitelství, tak je policista povinen plnit pokyny tohoto orgánu, pokud se jedná o pokyny v mezích zákona. A právě při zmíněném sloučení obvodů v Praze I byl patrný rozdílný výklad a pohled na trestní právo v případech konání zkráceného přípravného řízení v rozhodování za jakých podmínek je možno vést zkrácené přípravné řízení a kdy nikoli. Především na rozdílný náhled při zajišťování důkazních materiálů a časového horizontu, do kdy je možné konat ZPŘ od zahájení úkonů trestního řízení dle § 158 odst. 3 trestního řádu a kdy již nikoli.

V praxi to znamenalo, že před tím než policista Služby kriminální policie a vyšetřování OŘP Prahy I, který konal ZPŘ si nejprve musel zjistit, v jakém policejním obvodu byl skutek spáchán, zdali se jednalo o Prahu 1, Praha 6 nebo Prahu 7, a následně na to stanovit postup a následně až na to konat ZPŘ se zřetelem na výše uvedené skutečnosti.

Vzhledem k tomu, že se zvyšoval nárůst neshod a sporů v případech konání ZPŘ, mezi policisty SKPV Prahy I a dozorujícími státními zástupci, tak došlo k jednání,

na kterém byl stanoven postup a stanoveny podmínky, za kterých bude možno konat ZPŘ. Stanovení jednotného postupu a kritérií konání ZPŘ probíhalo několik let, až do současné doby, kdy se toto ujednotilo a tímto i ulehčilo rozhodování policejního orgánu při stanovení postupu. Jedním ze základních kritérií pro konání ZPŘ je lhůta, ve které je možno konat ZPŘ, která byla stanovena na jeden měsíc od zahájení úkonů trestního řízení.

5.2 Věcná příslušnost Obvodního ředitelství policie Prahy I

Obvodní ředitelství policie Prahy I se skládá ze třech policejních obvodů, jak je uvedeno shora, kterými jsou obvody Prahy 1, Prahy 6 a Prahy 7 a tyto jsou složeny celkem z patnácti Místních oddělení Policie ČR.

Odlišná věcná příslušnost policejních orgánů Obvodního ředitelství Policie Prahy I při plnění úkolů v rámci šetření, prověřování a vyšetřování trestných činů je upravena pokynem č. 203 ředitele Obvodního ředitelství policie Praha I ze dne 25. června 2013.

Smyslem a účelem tohoto pokynu mělo být sjednocení postupu, zkvalitnění a zefektivnění při plnění úkolů v průběhu šetření, prověřování a vyšetřování trestných činů. Jako důvod provedení této odlišné změny ve věcné příslušnosti je specifický nápad trestné činnosti v rámci obvodu OŘP Prahy I, který je specifický v problematice cizinců, drogové kriminality, kriminality mládeže a hospodářské trestné činnosti.

Výše uvedeným pokynem ředitele byla rozšířena věcná příslušnost policejních orgánů Služby kriminální policie a vyšetřování u všech trestných činů a jejich šetření, prověřování a vyšetřování, které jsou spáchány cizinci, u kvalifikované trestné činnosti, za kterou je považováno dle tohoto pokynu krádež vloupáním a kapesní krádež a u trestných činů výtržnictví se sexuálním podtextem a další vybrané trestné činy, které jsou taxativně uvedeny v příloze předmětného pokynu. Z tohoto je patrná rozdílná věcná příslušnost od ostatních mimopražských policejních obvodů, kde i ve výše uvedených případech trestné činnosti je konáno zkrácené přípravné řízení policejním orgánem Obvodního oddělení.

Vydáním tohoto pokynu byla vnesena mezi policisty SKPV OŘP Prahy I a policisty Obvodních oddělení Obvodního ředitelství Policie Prahy I určitá nevráživost a soupeření ve smyslu, která součást bude konat ZPŘ.

5.3 Procesní úkony prováděné pracovníky SKPV Praha I v rámci konání ZPŘ

5.3.1 Zadržení podezřelého

Policejním orgánem SKPV ORP Praha I je rovněž využíván institut zadržení podezřelého dle § 76 trestního řádu, který je hojně využíván v případech konání ZPŘ, kdy je podezřelý zadržen na místě činu, nebo bezprostředně po jeho spáchání a s tímto je následně vedeno v drtivé většině superrychlé zkrácené řízení, které je ukončeno a společně s návrhem na potrestání doručeno do 48 hodin příslušnému soudu.

5.3.2 Záznam o sdělení podezření

Policista, který je pověřen vyšetřováním v rámci stálé výjezdové skupiny rovněž mimo jiné vypracovává záznam o sdělení podezření, který vypracuje s předepsanými náležitostmi a následně předá podezřelému, jak je popsáno v kapitole 3.2.

Snahou pracovníků Služby kriminální policie a vyšetřování Obvodního ředitelství Policie Praha I je konat pokud možno všechna zkrácená přípravná řízení ve formě superrychlého zkráceného přípravné řízení, neboť tento způsob ukončení trestního řízení jako jediný umožňuje co nejrychlejší postavení pachatele před soud a tímto snižuje zatíženost a rozpracovanost trestních spisů.

Právě proto je třeba v co nejkratším termínu vypracovat záznam o sdělení podezření, předat jej podezřelému, provést jeho výslech a následně další potřebné procesní úkony tak, aby bylo možno spisový materiál doručit s podnětem na podání návrhu na potrestání dozorujícímu státnímu zástupci.

5.3.3 Povinnost k předložení nebo vydání věci, odnětí věci

Povinnost k předložení nebo vydání věci a odnětí věci patří mezi časté procesní úkony, které jsou prováděny pracovníky SKPV Praha I v případech zajištění věci, pro účely trestního řízení.

Při procesním úkonu vydání věci dle § 78 trestního řádu se pracovníci SKPV ORP Praha I často setkávají se situací, kde osoba odmítne tuto věc vydat a tak je nutno přistoupit i odnětí věci. S odnětím se nejčastěji setkávají v souvislosti s drogovou kriminalitou, která je řešena při každodenním výkonu služby, kdy pachatelé trestné činnosti jsou nejčastěji cizí státní příslušníci pocházející z Nigérie. S těmito občany

je problematická spolupráce při trestním řízení, neboť se tito domnívají, že v případě, když odmítnou dobrovolně vydat věc, nebo odmítnou podepsat jednotlivé protokoly, tak se tímto vyviní z trestné činnosti, následně na to se realizuje odnětí věci dle § 79 trestního řádu a věc se podezřelému odejme.

5.3.4 Znalci

V praxi policejních orgánů Obvodního ředitelství Policie Prahy I, se nejčastěji využívá znalců z oboru ekonomika z důvodů stanovení hodnoty věci nebo stanovení hodnoty poškození věci. Pokud se jedná o stanovení hodnoty u věcí běžného užívání (např.: peněženky, kabelky, šperky, oblečení atd.), tak k tomuto je využívána spolupráce pracovníků bazarů a zastaváren, kteří po stanovení hodnoty věci neprodleně vypracují odborné vyjádření. Toto je pro trestní řízení výhodné i po ekonomické stránce. Výhodou vypracování takových odborných vyjádření je v dostupnosti těchto pracovníků, kteří jsou nepřetržitě k dostižení a jako další výhoda je hospodárnost, neboť jsou takové odborné vyjádření pro potřebu trestního řízení vypracovány v převážné většině bez uplatnění finančního nároku. Ve složitějších případech při stanovení hodnoty věci je k vyšetřované události přibrán znalec, který vypracuje buď znalecký posudek, nebo odborné vyjádření. Pravda je taková, že z ekonomických důvodů chce znalec vypracovat znalecký posudek, který je honorován více než odborné vyjádření. Tímto se dostává policista do střetu, kdy na jedné straně se snaží snížit ekonomickou náročnost trestního řízení, ke které je veden svým vedoucím a na straně druhé je znalec, který se snaží finanční zúročit své znalosti a schopnosti. Ve většině případů dojde ke shodě mezi policejním orgánem a znalce, ale je třeba mít na mysli rychlost a hospodárnost trestního řízení.

Jak již bylo uvedeno Obvodní ředitelství Policie Praha I, je složeno ze tří obvodů a věcná příslušnost při zpracovávání trestné činnosti je upravena pokynem ředitele OŘ Prahy I.³⁰ Na základě pokynu jsou složitější případy, mezi které se řadí mimo jiné i zpracování trestných činů ublížení na zdraví, při kterých je třeba vypracovat znalecké posudky z oboru zdravotnictví. V těchto případech se nekoná zkrácené přípravné řízení i přes to, že by byly splněny zákonné podmínky, ale trestní řízení dle § 160 trestního řádu, kdy prvotní právní kvalifikace je stanovena na základě lékařských zpráv. V takových případech se setkáváme s překážkou, kdy ze strany státního zástupce je vyžadováno vypracování znaleckého posudky z oboru zdravotnictví, jako dostačující není

---

³⁰ *Uspořádání, vedení a zpracovávání zkráceného přípravného řízení uvedeno v kapitole 2.4.*

považováno odborné vyjádření a tímto se zvyšuje ekonomická náročnost zpracovávaných případů.

Jako další případe, ke kterému v praxi pracovníků SKPV Prahy I dochází je situace, kdy podezřelý se při výslechu pouze zmíní o zkušenosti s drogami nebo, že byl uživatelem drog, a to je dostačující podnět státnímu zástupci k vydání pokynu, aby nebylo konáno zkrácené přípravné řízení a věc byla zpracována v trestním řízení dle § 160 trestního řádu, kdy v průběhu vyšetřování bude vypracován znalecký psychiatrický posudek z oboru lékařství. Takový pokyn ze strany státních zástupců nastává i v případech, kdy podezřelý byl uživatelem drog před více jak pěti lety. Takovým pokynem je trestní řízení, ve smyslu rychlosti a především hospodárnosti, pouze přítěžující. Smysl pokynu o vypracování znaleckého zkoumání z oboru zdravotnictví z oboru psychiatrie je postrádán především i při čtení závěrů těchto posudků, kdy závěry znalců v takových nebo obdobných případech nikdy nejsou tak, že by ovládací a rozpoznávací schopnosti byly vymizelé v takové míře, aby měly vliv na jednání pachatele trestného činu na jeho jednání.

5.4 Spory mezi policejním orgánem a státním zastupitelství v případech zpracovávání ZPŘ

Jak již bylo zmíněno v kapitole 5.1, tak i přes to, že došlo ke sjednocení postupu při vedení ZPŘ mezi státními zastupitelstvími pro Prahu 1, Prahu 6 a Prahu 7, tak i přes tuto skutečnost dochází k neshodám při zpracovávání případů v rámci ZPŘ. Postupy a požadavky na konání ZPŘ již byly stanoveny, ale každý ze státních zástupců má svůj pohled na konání ZPŘ a proto je třeba každý případ individuálně konzultovat se službou konajícím státním zástupcem.

Zkrácené přípravné řízení má smysl tehdy, pokud je vedeno superrychlé zkrácené řízení, které je ukončeno a s návrhem na potrestání předáno soudci do 48 hodin a tento ve věci rozhodne do 24 hodin. Ze strany policejního orgánu SKPV Praha I je snaha v případech konání ZPŘ, aby bylo vedeno superrychlé zkrácené přípravné řízení, a právě při tomto naráží policisté na problémy s tímto související, kterými jsou mimo jiné i skutečnost, kdy se podezřelý podrobí orientační dechové zkoušce, která je s pozitivním výsledkem, podezřelý si celou skutečnost, která je mu kladena za vinu, pamatuje a popíše jí. Na základě této skutečnosti policejní orgán zajistí lékařské ošetření podezřelého v nemocnici a požádá lékaře o vyjádření, zdali je podezřelý schopen

umístění v policejní cele a provedení procesních úkonů. I přes tu skutečnost, že lékař se vyjádří, že podezřelý je schopný umístění v policejní cele a účastnit se policejních úkonů, tak pro některé dozorující státní zástupce toto není dostačující a rozhodne o tom, aby se trestní řízení vedlo dle § 160 trestního řádu a bylo provedeno znalecké zkoumání z oboru zdravotnictví a byl vypracován posudek z odvětví psychiatrie. Takovým rozhodnutím státního zástupce se nesmyslně prodlouží lhůta přípravného řízení a trestní řízení samotné bude ekonomicky mnohem nákladnější, a to minimálně ve znaleckém zkoumání a vypracování znaleckého posudku, který je v případech zpracovávání tzv. „bagatelní“ trestné činnosti značný.

Jako další ze sporů, který nastává mezi policisty SKPV Praha I a dozorujícími státními zástupci, je situace, kdy státní zástupce sice nařídí konat ZPŘ, ale po provedení procesních úkonů nařídí podezřelého propustit ze zadržení, přičemž by bylo na místě vést superrychlé zkrácené přípravné řízení. Ve většině těchto případů se dostáváme do situace, kdy se podezřelý na předvolání k soudu nedostaví, následně je po osobě vyhlášeno pátrání, realizuje se jeho předvedení k soudu a další s tím spojené úkony. V takových případech postrádá smysl konání ZPŘ, řízení je v tomto případě zdouhavé a ekonomicky náročnější.

5.5 Způsoby ukončení zkráceného přípravného řízení

V případech, když je policisty Služby kriminální policie a vyšetřování konáno zkrácené přípravné řízení, tak se v drtivé většině jedná o super rychlé zkrácené řízení, které musí být ukončeno do 48 hodin předáno s návrhem na potrestání předán příslušnému obvodnímu soudu. Právě v tomto řízení je spatřován význam konání zkráceného přípravného řízení, neboť trestné činnosti, které je zpracovávána v rámci ZPŘ, se dopouští převážně cizí státní příslušníci, kteří jsou v Praze pouze jako turisté a v krátkém termínu opouští Českou republiku. Jiný způsob vyřízení věci je považován za neefektivní.

Jako další ze způsobů ukončení zkráceného přípravného řízení, který je příslušníky Služby kriminální policie a vyšetřování OŘ Policie Prahy I využíván je odklon v trestním řízení dle § 309 a násl. trestního řádu. Tento způsob ukončení věci probíhá tak, že po splnění všech podmínek narovnání a uhrazení škody je spisový materiál doručen na příslušné státní zastupitelství společně s návrhem na podmíněné odložení věci

dle § 179c odst. 2 písm. g) trestního řádu, kde službu konající státní zástupce věc zhodnotí a následně ve věci rozhodne.

Dalším způsobem, se kterým je možno se setkat v případech konání zkráceného přípravného řízení v rámci SKPV Prahy I je případ, kdy je spisový materiál ukončen a společně se zprávou o výsledku zkráceného přípravného řízení doručen v zákonné lhůtě na příslušné státní zastupitelství, spisový materiál je státním zástupcem vyhodnocen a následně vrácen zpět ke konání řízení dle § 160 trestního řádu.

5.6 Rozdíly ve zpracovávání ZPŘ OŘ Praha I s jinými součástmi Policie ČR

Věcná příslušnost je na Obvodním ředitelství Policie Prahy I, jak je uvedeno v kapitole 5.2, a to pokynem č. 203 ředitele Obvodního ředitelství policie Praha I ze dne 25. června 2013. Úprava věcné příslušnosti se týká případů zpracování tzv. „bagatelní“ trestné činnosti, kdy tímto pokynem ke konání přípravného řízení je pověřena Služba kriminální policie a vyšetřování. Taková úprava je rozdílná od mimo pražských Okresní ředitelství Policie ČR, kde taková úprava není a zkrácené přípravné řízení je vedeno základními útvary, tedy policisty obvodních oddělení.

Zpracováváním těchto tzv.: „bagatelních“ trestních činů je Služba kriminální policie a vyšetřování ve značné míře zatížena. Čas, který je věnován těmto případům by je na úkor vyšetřování a toto je jednou z příčin klesající úrovně vyšetřování, což má za příčinu navýšení vrácených spisů ze státního zastupitelství k dopracování.

Jako dalším rozdílem při konání zkráceného přípravného řízení na Obvodním ředitelství Policie Prahy I v porovnání s ostatními mimo pražskými ředitelstvími Policie jsou případy, kdy je zkrácené přípravné řízení ukončeno a spisový materiál odeslán na Obvodní státní zastupitelství, státní zástupce trestní věc prostuduje a rozhodne o vrácení policejnímu útvaru, který vedl zkrácené přípravné řízení a jako další postup stanovení konání trestního řízení dle § 160 trestního řádu. Je pravdou, že trestní řád toto umožňuje a opravňuje vrácení věci základnímu útvaru a stanovení dalšího postupu dle § 160 trestního řádu, jak je shora uvedeno. Pokud takový případ nastane v rámci Obvodního ředitelství Policie Prahy I, tak trestní řízení dle § 160 trestního řádu nikdy nebude vedeno policisty Obvodního oddělení, i přes to, že se jedná o tzv.: „bagatelní“ trestný čin, ale vždy bude vedeno řízení pracovníky Služby kriminální policie

a vyšetřování. Na rozdíl od obvodního oddělení Kladno, kde jsou takovéto případy běžně zpracovávány policisty obvodního oddělení.

Zákonem stanovená lhůta pro skončení zkráceného přípravného řízení je zakotvena v § 179b odst. 4 trestního řádu, kde je stanovena lhůta dva týdny, přičemž se tato lhůta začíná počítat od okamžiku, kdy podezřelý převzal záznam o sdělení podezření a nikoli od zahájení úkonů trestního řízení dle § 158 odst. 3 trestního řádu nebo podnětu k trestnímu stíhání. Přičemž zákonem stanovenou lhůtu může prodloužit státní zástupce o 10 dnů. Na základě těchto skutečností by bylo možno vést zkrácené přípravné řízení v drtivé většině spáchaných případů trestné činnosti. I přes výše uvedenou zákonem stanovenou lhůtu je akceptovatelná lhůta pro konání zkráceného přípravného řízení obvodními státními zastupitelstvími Prahy 1, Prahy 6 a Prahy 7 jeden měsíc od zahájení úkonů trestního řízení dle § 158 odst. 3 trestního řádu. Tato lhůta pro konání ZPŘ je limitující pro policisty Obvodního ředitelství Policie Prahy I. Jiné Okresní ředitelství Policie ČR se řídí zákonnou lhůtou a mají mnohem více prostoru pro zpracování trestné činnosti v rámci zkráceného přípravného řízení.

5.7 Statistika kriminality zpracovávané ve zkráceném přípravném řízení v policejním obvodu OŘP Prahy I

Cílem empirické části práce je za pomoci získaných statistických dat zjistit vývoj trestné činnosti zpracovávané ve zkráceném přípravném řízení v daném policejním obvodu OŘP Prahy I v letech 2014-2018. Ze získaných dat bude následně zjištěno, zdali je nárůst zpracovávaných případů zpracovávaných ve zkráceném přípravném řízení ve sledovaném období.

V období roku 2018 v celé České republice bylo zjištěno celkem 192.405 případů trestné činnosti, z toho objasněno 92.795, což procentuálně činí 48,2%.

Na území hl. m. Prahy bylo v roce 2018 celkem registrováno 47.601 případů trestné činnosti a z tohoto množství bylo objasněno 12.129 případů, což je 25,5 %.

Z celkového množství registrovaných trestných činů je na území hl. m. Prahy registrováno 24,73%.

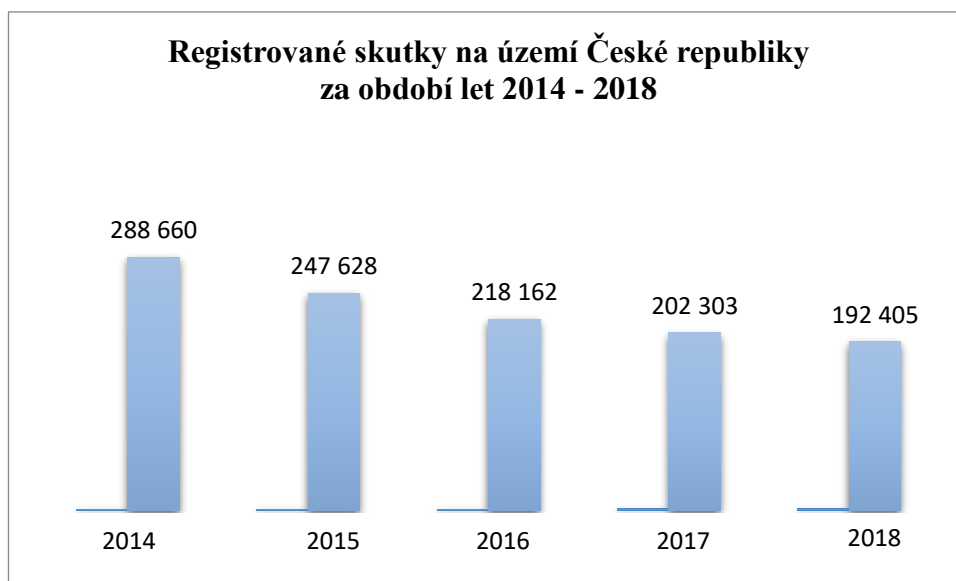
Obvodní ředitelství Policie Praha I se může řadit z hlediska policejních obvodů mezi obvody s vysokou objasněností trestné činnosti, kdy v roce 2018 z celkového počtu 47.601 zjištěných případů bylo objasněno 12.129 případů, což činí 25,48 %.

Vzhledem k tomu, že Praha je turisticky zajímavé město, tak je hojně navštěvována turisty, kteří se často stávají nejen oběťmi trestné činnosti, ale také i pachateli trestných činů. Při zpracování těchto případů je velmi důležité, aby byly zpracovávány v co nejkratší době, a právě proto je kladen důraz na zkrácené přípravné řízení, a především na superrychlé zkrácené přípravné řízení, které je třeba ukončit a do 48 hodin doručit s návrhem na potrestání obvodnímu soudu, jak je uvedeno v předchozích kapitolách.

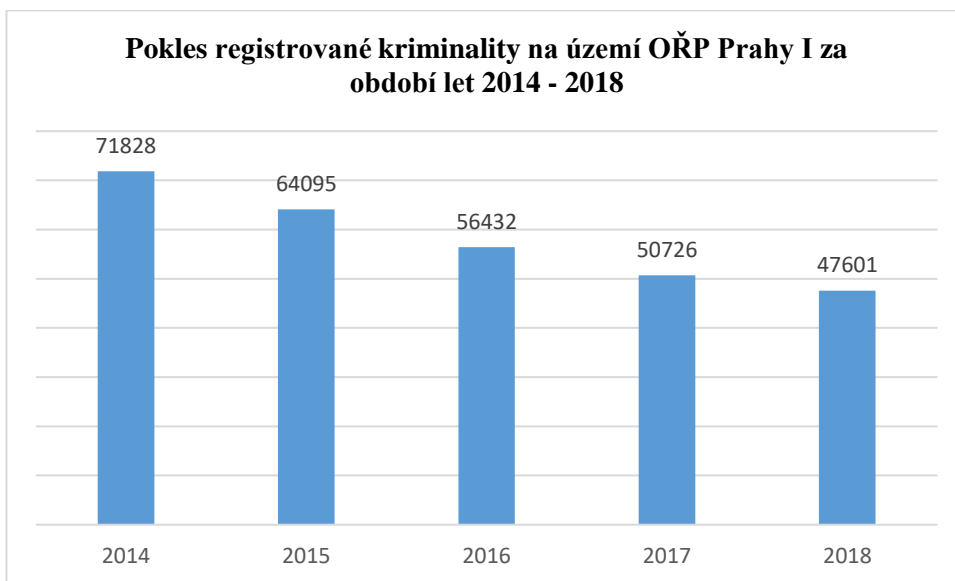
Následně jsou analyzovány data ze statistik informačních systémů Policie České republiky, které jsou zaměřeny na policejní obvod OŘP Prahy I v období od roku 2014 do roku 2018.

5.7.1 Trestná činnost v ZPŘ v období roku 2014-2018 v OŘP Prahy I

Graf č. 1: Registrované skutky na území České republiky za období let 2014-2018

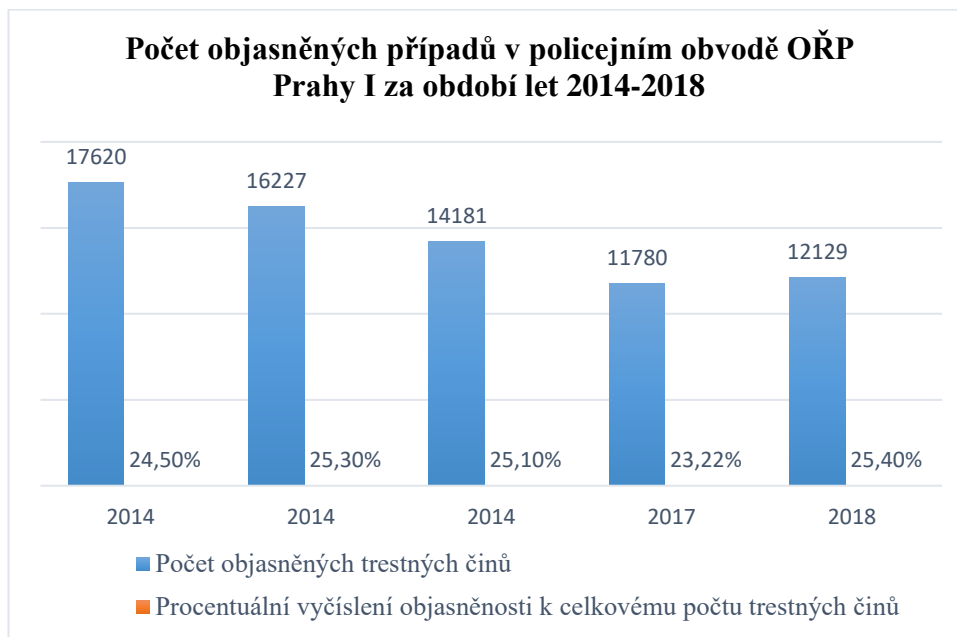
Graf č. 2: Registrované skutky na území OŘP Prahy I za období let 2014-2018

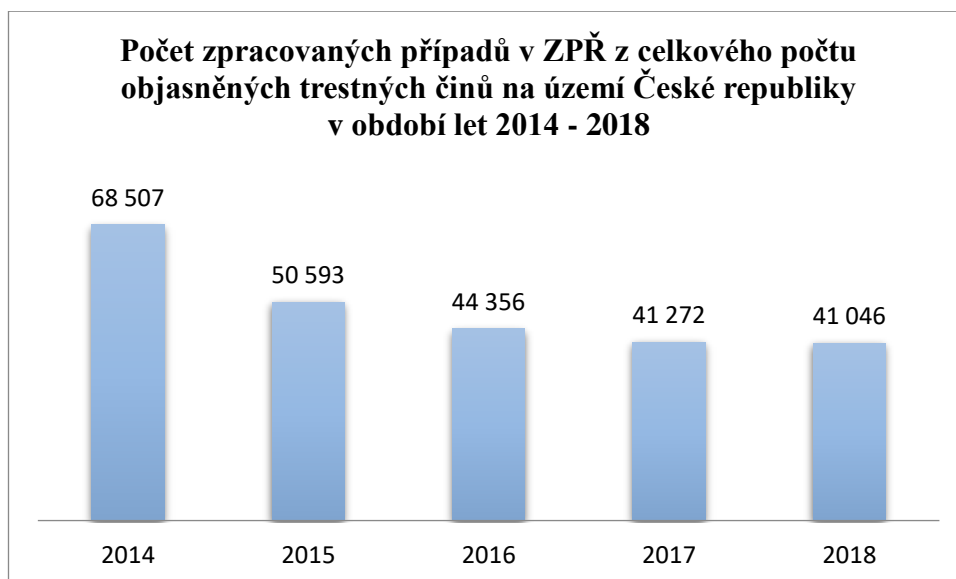
Graf č. 3: Počet objasněných případů trestné činnosti na území České republiky za období let 2014 – 2018

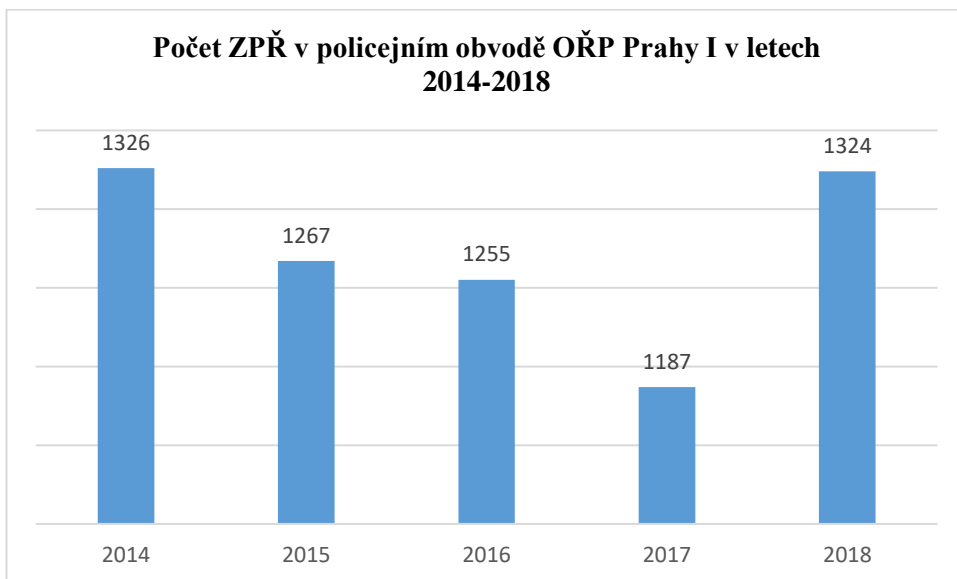
Graf č. 4: Počet objasněných případů trestné činnosti v policejním obvodě OŘP Prahy I za období let 2014 - 2018

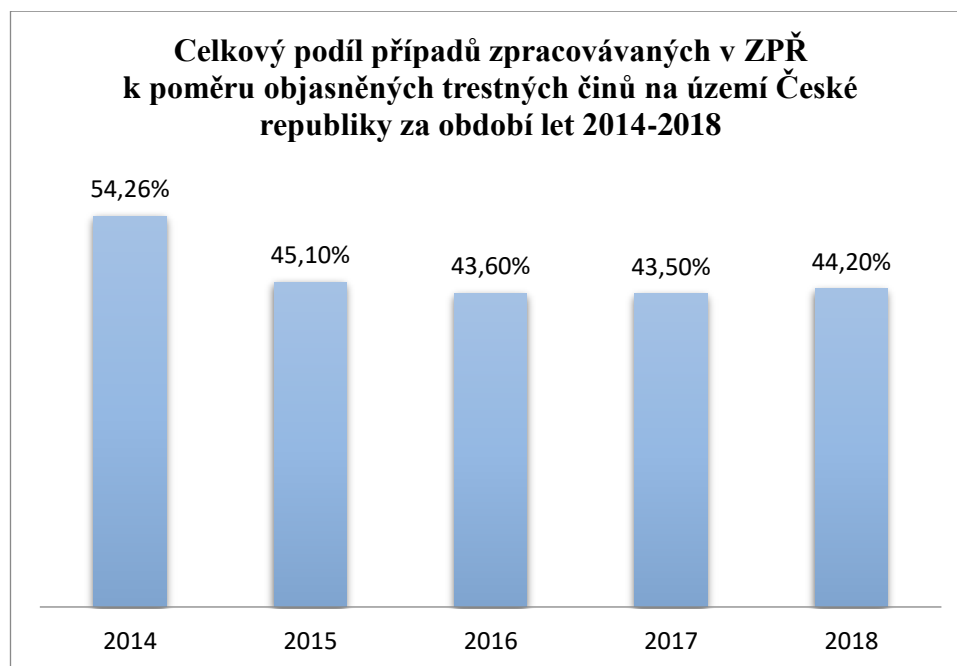
Graf č. 5: Počet zpracovaných případů v ZPŘ z celkového počtu objasněných trestných činů na území České republiky v období let 2014-2018

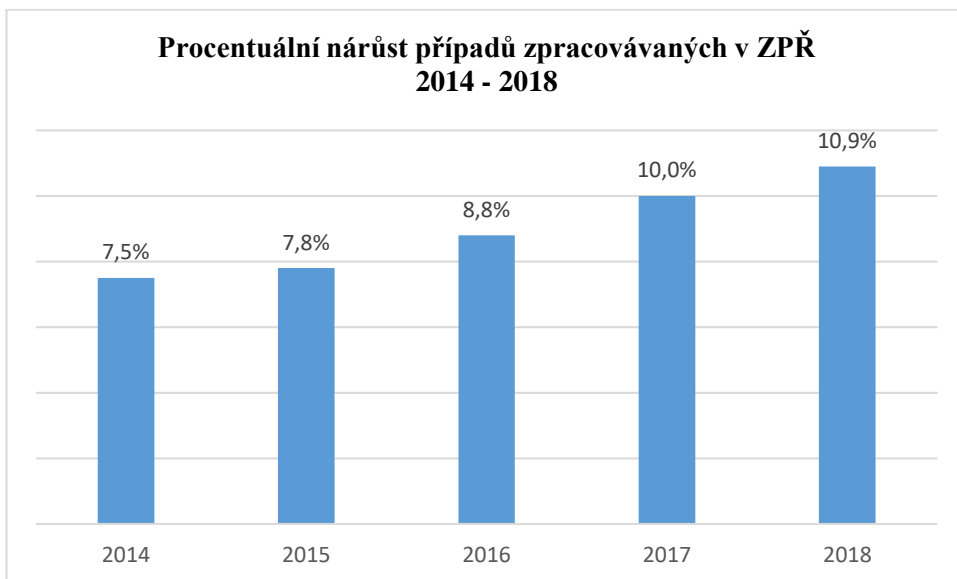
Graf č. 6: Počet zpracovaných ZPŘ z celkového počtu objasněných trestných činů v policejním obvodě OŘP Prahy I v období let 2014 - 2018

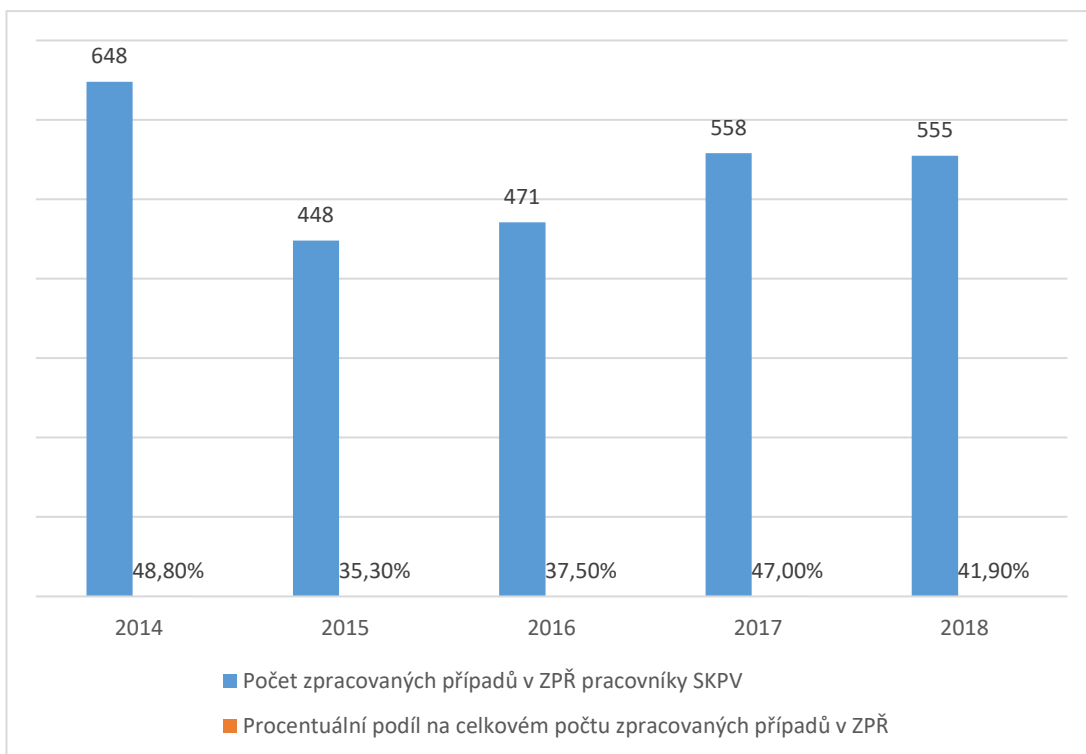
Graf č. 7: Celkový podíl případů zpracovávaných v ZPŘ k poměru objasněných trestných činů na území České republiky za období let 2014-2018

Graf č. 8: Celkový podíl případů zpracovávaných v ZPŘ k poměru zpracovaných objasněných případů v obvodech OŘP Prahy I za období let 2014 - 2018

Graf č. 9: Počet zpracovaných ZPŘ OŘP Prahy I policisty SKPV v období let 2014 - 2018

Graf č. 10: Počet zpracovaných ZPŘ policisty Obvodních oddělení OŘP Prahy I v období let 2014 - 2018

5.7.2 Vyhodnocení zpracovaných statistických dat

Cílem bylo zjistit, zdali v rámci obvodu OŘP Prahy I v období 2014-2018, došlo k nárůstu nebo poklesu zpracovávaných případů v rámci zkráceného přípravného řízení a v jakém poměru je využíváno zkrácené přípravné řízení v poměru k objasněné trestné činnosti.

Provedeným vyhodnocením zjištěných skutečností bylo zjištěno, že v průběhu sledovaného období roky 2014-2018 ve sledovaném obvodě OŘP Prahy I bylo zpracováno celkem ve zkráceném přípravném řízení 6.359 případů z celkového počtu 71.937 objasněných případů trestné činnosti, což činí 8,83 % v průměru za sledované období.

Další skutečnosti, které byly vyhodnocením zjištěny, je procentuální nárůst zpracovávaných objasněných případů ve zkráceném přípravném řízení, která v roce 2018 činila 1.324 případů zpracovávaných v ZPŘ z celkového počtu 12.129 objasněných případů, což činí 10,9 %.

Další ukazatel, který z vyhodnocení vyplynul je skutečnost, že z celkového počtu 6.359 případů, které byly zpracovávány ve zkráceném přípravném řízení bylo celkem 2.680 případů zpracovávalo pracovníky SKPV Prahy I, což je 42,14 %,

tedy necelá polovina zpracovávaných případů, i přes to, že se obvodní ředitelství Prahy I je složeno z celkového počtu 15-ti místních oddělení.

Z provedeného vyhodnocení byly zjištěny skutečnosti, které nasvědčují tomu, že v průběhu sledovaného období roků 2014-2018 v policejním obvodě OŘP Praha I, došlo k celkovému poklesu zjištěných skutků trestné činnosti, kdy v roce 2014 bylo celkem zjištěno 71.828 případů trestné činnosti s počtem 17.620 objasněných skutků a v roce 2018 bylo zadokumentováno celkem 47.601 případů a počtem 12.129 objasněných skutků, což je pokles trestné činnosti o 33,7 %. Současně s tímto došlo k procentuálnímu nárůstu zpracovávaných případů ve zkráceném přípravném řízení v případech objasněno trestné činnosti, kdy v roce 2014 bylo zpracovááno ve zkráceném přípravném řízení celkem 7,5 % a v roce 2018 již 10,9 %. Současně s tímto bylo zjištěno, že na území České republiky bylo zpracováno ve zkráceném přípravném řízení v případech objasněných trestných činů v roce 2014 23,73 % a v roce 2018 21,3 %, což znamená pokles případů zpracovávaných v ZPŘ.

Další skutečností, která byla z provedeného vyhodnocení zjištěna, je ta, že na území hl. m. Prahy je z celkové registrované kriminality na území České republiky zpracovááno 24,73 %, což je necelá čtvrtina registrovaných případů. Další skutečnost, která byla zjištěna, je ta, že celková objasněnost trestných činů na území hl. m. Prahy je 25,5 %, na území OŘP Prahy I je 25,4 % a na území České republiky je 48,2 %, což je rovněž zajímavým zjištěním, že objasněnost trestné činnosti na území na území.

6 Kazuistika

Tato část práce je věnována kazuistice, ve které je na třech případech poukázáno na rozdílný výklad zákona v případech zpracovávaných ve ZPŘ. První případ kazuistiky je zaměřený na rozdílný názor počítání lhůt, ve kterých je přípustné konat ZPŘ a kdy je již třeba konat řízení dle § 160 trestního řádu. Druhý z případů kazuistiky je věnován případu zpracovávaný policisty OŘP Prahy I, kdy je pachatel přistižen při spáchání trestného činu a je pod vlivem alkoholu, a nakonec třetí a poslední případ je věnován odklonu v trestním řízení, na který je v poslední době rovněž kladen důraz.

6.1 Procesní specifika a odlišnosti v případech vedení ZPŘ

Následující situační případ, který je níže popsán, byl vybrán z důvodů poukázání na nejednotný výklad zákona v případech počítání lhůty, ve které je možno konat ZPŘ a kdy se již vede trestní řízení dle § 160 trestního řádu.

Na policejní součásti SKPV Praha I, Obvodního ředitelství Prahy I byl zpracován následující případ:

dne 20. června 2018 se dostavil na MOP Břevnov poškozený, který oznámil krádež vloupáním, které se dopustil v tu dobu dosud neznámý pachatel tím, že vypáčil vchodové dveře do bytu, následně vnikl dovnitř a z tohoto bytu odcizil věci v celkové hodnotě převyšující pět tisíc korun. Na základě této skutečnosti bylo provedeno policisty MOP Břevnov společně s členy stálé výjezdové skupiny ohledání místa činu, při kterém byly mimo jiné zajištěny daktyloskopické stopy. Příklad byl veden proti neznámému pachateli a po vyhodnocení zajištěných stop byl zjištěn pachatel výše popsaného trestného činu, který byl kvalifikován jako krádež vloupáním. Ve zpracovávaném případě byl zajištěn důkazní materiál a spisový materiál byl zkompletován a na podezřelého byl vydán státním zástupcem obvodního státního zastupitelství pro Prahu 6, předchozí souhlas se zadržením dle § 76 odst. 1 trestního řádu. Po podezřelém bylo vyhlášeno celostátní pátrání a dne 14. srpna 2018 zadržen. Na základě pokynu ředitele OŘP Prahy I, kterým se měnila věcná příslušnost zpracovávaných případů, byl spisový materiál společně s osobou podezřelého, který byl v režimu zadržení, postoupen z MOP Břevnov na OŘP SKPV Praha I k dalšímu opatření. Po prostudování spisového materiálu bylo rozhodnuto vyšetřovatelem stálé výjezdové skupiny SKPV Prahy I, kde byl případ zpracováván o konání ZPŘ se zadržením, o této skutečnosti byl informován dozorující

státní zástupce Obvodního státního zastupitelství pro Prahu 6, který vydal pokyn, aby v této trestní věci bylo vedeno trestní řízení dle § 160 trestního řádu a pachatel po provedení procesních úkonů byl propuštěn na svobodu.

Pokyn Obvodního státního zástupce pro Prahu 6, kterým bylo stanoveno konání trestního řízení dle § 160 trestního řádu, byl odůvodněn s tím, že od zahájení úkonů trestního řízení dle § 158 odst. 3 trestního řádu uplynula dlouhá doba, a tudíž se má konat řízení dle § 160 trestního řádu.

Na základě pokynu státního zástupce bylo ve věci konáno trestní řízení dle § 160 odst. 1 trestního řádu, byly provedeny procesní úkony a obviněný byl propuštěn na svobodu. Následně bylo potřeba zajistit přítomnost obviněného při trestním řízení, ale tento již nebyl zastížen, a proto bylo po obviněného vyhlášeno celostátní pátrání, aby bylo možno věc ukončit a postavit obviněného před soud, což se podařilo o dva měsíce později.

Ve stejném období, kdy bylo vedeno výše uvedené trestní řízení, byla v policejním obvodu MOP Bartolomějská zadržena osoba v celostátním pátrání, na kterou byl vydán souhlas se zadržením okresním státním zastupitelstvím Ostrava. Zadržený byl podezřelý ze spáchání totožného skutku, krádeže vloupání, pro který byly zahájeny úkony trestního řízení dle § 158 odst. 3 trestního řádu před třemi měsíci. O zadržení byla vyrozuměna policejní součást OŘP Ostrava a z její strany byla na SKPV Praha I zaslána žádost o předání sdělení podezření, provedení výslechu podezřelého a další procesní úkony s tím, že na tamní součásti bude vedeno zkrácené přípravné řízení.

Na výše uvedeném případě je patrný nejednotný názor ve smyslu počítání lhůt pro konání zkráceného přípravného řízení, neboť v trestní věci zpracovávané policisty SKPV Praha I bylo možno konat zkrácené přípravné řízení se zadržením, které mohlo být ukončeno a společně s návrhem na potrestání předáno na obvodní soud pro Prahu 6 do 48 hodin a tento mohl lhůtě do 24 hodin ve věci rozhodnout. Trestní řízení by v tomto případě bylo mnohem rychlejší a méně nákladné.

6.2 Rozhodnutí o vedení trestního řízení dle § 160 odst. 1 trestního řádu

Jako další případ, ve kterém bylo možno konat ZPŘ byl vybrán případ, který na základě pokynu obvodního státního zástupce pro Prahu 7 byl zpracován dle § 160 odst. 1 trestního řádu i přes to, že rychlejší a hospodárnější by bylo konat ZPŘ.

Jedná se o případ, který se stal dne 10. listopadu 2017 v Praze 7 a to tak, že podezřelý přistoupil a poškozenému a tohoto nejprve verbálně a následně fyzicky napadl tak, že jej udeřil pravou rukou sevřenou v pěst do obličeje, přičemž tímto útokem nezpůsobil poškozenému žádné zranění. Následně došlo k zadržení podezřelého, u kterého byla provedena orientační dechová zkouška, která byla vyhodnocena kladně a u podezřelého bylo naměřeno 1,23 promile alkoholu v dechu. Na základě této skutečnosti byla tato trestní věc kvalifikována jako trestný čin výtržnictví. Podezřelý spolupracoval, nejevil žádné známky podnapilosti, komunikoval s policisty, svého jednání litoval, podrobil se lékařskému vyšetření, kdy službu konající lékař v nemocnici Bulovka konstatoval, že osoba je schopna umístění v policejní cele a policejních úkonů. Celá věc byla konzultována se službu konajícím státním zástupce Obvodního státního zastupitelství pro Prahu 7, který vydal pokyn ke konání trestního řízení dle § 160 trestního řádu, provedení procesních úkonů, provést znalecké zkoumání z oboru psychiatrie a nechat vypracovat znalecký posudek. Případ byl zpracováván dle pokynu státního zástupce a spisový materiál ukončen s návrhem na podání obžaloby.

Totožný případ byl ve stejném časovém období za stejných podmínek zpracováván v policejním obvodu MOP Benediktská v místní příslušnosti Obvodního státního zastupitelství pro Prahu 1, kde státní zástupce dal pokyn, ve věci konat zkrácené přípravné řízení se zadržením. Případ byl zpracován a ve lhůtě do 48 hodin spisový materiál společně s návrhem na potrestání předán obvodnímu soudu pro Prahu 1, který ve věci rozhodl do 24 hodin.

Na těchto dvou případech je opět vidět nejednotný názor státních zástupců v případech, kdy konat ZPŘ a kdy nikoli. V prvním případě bylo vedeno na pokyn státního zástupce trestní řízení dle § 160 trestního řádu, toto trestní řízení bylo nejen ekonomicky náročnější minimálně ve vypracování znaleckého posudku z oboru psychiatrie, kde jeho cena se pohybuje cca 6.000,-Kč, ale také o další výdaje spojené s trestním řízením, nehledě na rychlost trestního řízení.

6.3 Využití odklonu v ZPŘ

Je třeba uvést rovněž případ spolupráce orgánů činných v trestním řízení, a to mezi policejními orgány SKPV OŘP Prahy I a státních zástupců OSZ Prahy 1, která je v případech odklonu v trestním řízení.

Jedná se o následující případ, který se stal dne 20. prosince 2018 v Praze 1, kdy občan anglické národnosti v podnapilém stavu úmyslně poškodil dveře zde zaparkovaného vozidla a způsobená škoda na vozidle byla ve výši 8.500,-Kč. Ve výše uvedené trestní věci byl podezřelý při svém jednání spatřen svědkem události, který viděl, jak kope do levých předních dveří zde zaparkovaného vozidla. Svědek události na místo přivolal policejní hlídku, která bezprostředně po spáchání provedla zadržení podezřelého dle § 76 odst. 1 trestního řádu, následně byl podezřelý převezen na místní oddělení policie Krakovská k provedení procesních úkonů. U podezřelého byla provedena orientační dechová zkouška s pozitivním výsledkem ve výši 1,8 promile alkoholu v dechu, na základě této skutečnosti bylo provedeno lékařské vyšetření podezřelého s výsledkem schopnosti podezřelého účastnit se policejních úkonů a umístění v policejní cele. Následně byl kontaktován majitel vozidla, který se dostavil na místo činu a souhlasil s tím, aby mu způsobenou škodu podezřelý uhradil ve výši 8.500,-Kč, kterou považoval za dostatečnou kompenzaci za poškození vozidla. O této skutečnosti byl informován podezřelý, který chtěl škodu poškozenému uhradit, což mu bylo umožněno a škodu v plné výši uhradil. O zadržení podezřelého a všech okolnostech případu byl informován službu konající státní zástupce Obvodního státního zastupitelství pro Prahu 1, který dal pokyn k vedení zkráceného přípravného řízení s tím, že policejní orgán má věc ukončit a spisový materiál společně se zprávou o výsledku zkráceného přípravného řízení dle § 179c odst. 1 trestního řádu s návrhem na odložení věci dle § 179c odst. 2 písm. g) trestního řádu.

Výše uvedený případ odklonu v trestním řízení je ideální, neboť jsou uspokojeny potřeby poškozeného, potrestání podezřelého bylo dostačující, náklady trestního řízení jsou minimální a věc byla vyřízena v krátkém časovém období. Vyřízení věci výše uvedeným způsobem, je pro policejní orgán poměrně pracný a časově náročný proces. Zákonem stanovená lhůta 48 hodin se může zdát poměrně dlouhá, ale samotná realita bývá mnohdy jiná, především zajištění předání finanční hotovost poškozenému a celkové zadokumentování a zpracování případu je časově náročné a pro policejní orgán je jednodušší zpracování ZPŘ než samotná realizace takového odklonu.

Závěr

Teoretická část práce formou analyticko-syntetizujícího širšího vhledu specifikuje současnou právní úpravu zkráceného přípravného řízení, které je konáno u tzv. „bagatelní“ trestné činnosti a je zde specifikováno využití současné právní úpravy při zpracování této trestné činnosti. Je možné konstatovat, že zkrácené přípravné řízení je v aplikační praxi zpracováváno a ve větší míře i využíváno v mezích zákona tak jak měl zákonodárce zavedením zkráceného přípravného řízení na mysli. Ovšem je třeba upozornit na určité nedostatky, které konání ZPŘ doprovází.

V empirické části práce jsou popsány úkony prováděné policejními orgány v rámci zkráceného přípravného řízení v OŘP Prahy I. Následně jsou zde analyzovány statistická data zaměřená na zkráceného přípravné řízení konané v období let 2014 - 2018, kde je analýza zaměřena především na podíl ZPŘ na všech objasněných trestných činech na území České republiky ve srovnání se zpracovanými případy ZPŘ na OŘP Prahy I. Vyhodnocením kvantitativní analýzy byl zaznamenán procentuální nárůst podílu případů zpracovaných ve ZPŘ k poměru všech objasněných trestných činů ve sledovaném období let 2014 – 2018 v policejním obvodě o 3,4 %, kdy v roce 2018 byl tento podíl na ZPŘ 10,9 %. Ovšem v porovnání s celorepublikovým průměrem roku 2018, který byl 44,2 %, je velmi nízký a bylo by zapotřebí hledat příčiny tohoto nedostatku.

Jako jeden z nedostatků, na který je možno poukázat „de lege lata“ aspektů je nejednotnost při zpracovávání případů ve zkráceného přípravného řízení, a to především v časovém horizontu, ve kterém je možno konat ZPŘ a kdy již nikoli. Specifikum OŘP Prahy I je v tom smyslu, že státními zástupci státního zastupitelství Prahy 1, Praha 6 a Prahy 7 je akceptována doba, po kterou je možno konat ZPŘ jeden měsíc od zahájení úkonů trestního řízení. Přičemž zákon umožňuje konání ZPŘ není časově omezena a lhůta, ve které je možno konat zkráceného přípravného řízení je počítána od předání protokolu o sdělení podezření.

Dle zastávaných názorů odborné veřejnosti z aplikační veřejnopořádkové praxe je taková, že v posledních letech je ZPŘ na vzestupu. Ovšem sloučení policejních obvodů na základě, kterých vznikly policejní obvody Praha I – Praha IV, nebylo přínosem pro zkrácené přípravné řízení, a to v tom smyslu, že policejní obvod OŘP Prahy I, který je složený z Prahy 1, Prahy 6 a Prahy 7 se potýká s nejednotnými názory státních zástupců v případech konání ZPŘ, a to vede pouze k pomalejšímu nárůstu případů

zpracovávaných ve ZPŘ. Po odstranění nesrovnalostí a nejednotného názoru by tento nárůst trestné činnosti mohl být minimálně dvojnásobný.

Jedním z návrhů, který by přispěl na navýšení podílu ZPŘ na objasněné trestné činnosti v policejní obvodu OŘP Prahy I by bylo odstranění problému v souvislosti vypracování znaleckých posudků z oboru zdravotnictví odvětví psychiatrie. Odstranění tohoto problému by bylo možné zařazení do zaměstnaneckého poměru lékaře a jeho honorář bude paušální, čímž se zaručí nižší ekonomická náročnost trestního řízení. Tento lékař bude nepřetržitě k dispozici, bude provádět lékařské vyšetření a dle potřeby znalecké posudky, či odborná vyjádření, tímto by se zaručila rychlost trestního řízení.

V případech, kdy je konáno ZPŘ, tak by se mělo konat v drtivé většině ve lhůtě do 48 hodin, kdy má být spisový materiál společně s návrhem na potrestání předán k soudu, který do 24 hodin ve věci rozhodne, neboť jen tak je zaručena rychlost a hospodárnost trestního řízení. Pouze v takto vedených zkrácených přípravných řízeních, dojde ke snížení zatíženosti orgánů činných v trestním řízení v případech rozpracovaných případů.

Závěrem je možné konstatovat, že zkrácené přípravné řízení je účinný nástroj pro řešení tzv. „bagatelní“ trestné činnosti, a to i přes určité nedostatky a problémy, které toto řízení doprovází. Je třeba rovněž poukázat na dosud neupravená práva poškozeného ve zkráceném přípravném řízení ve smyslu možnosti se podílet na trestním řízení.

Seznam použitých zdrojů

Literární zdroje

1. CÍSAŘOVÁ, D., Fenyk, J., Gřivna, T., et al. *Trestní právo procesní*. 4. přepracované a aktualizované vydání. vyd. Praha: Nakladatelství Linde Praha a.s., 2006. 871 s. ISBN 80-7201-594-X.
2. FRYŠTÁK, M., a kolektiv. *Trestní právo procesní*. 2. přeprac. vyd. Ostrava: Nakladatelství KEY Publishing s.r.o., 2009. 265 s. ISBN 978-80-7418-041-5.
3. FRYŠTÁK, M., a kolektiv. *Trestní právo hmotné-obecná část*. 2.přeprac. vyd. Ostrava: Nakladatelství KEY Publishing s.r.o., ISBN 978-80-7418-039-2.
4. JELÍNEK, J., et al. *O novém trestním zákoníku*. Vyd. Praha: Nakladatelství Leges s.r.o., 2009. 223 s. ISBN 978-80-87212-21-9.
5. JELÍNEK, J., a kolektiv. *Trestní právo procesní*. 5. přeprac. vyd. Praha: Nakladatelství Linde Praha a.s., 2007. 749 s. ISBN 978-80-7201-630-3.
6. MUSIL, Jan, KRATOCHVÍL, Vladimír, ŠÁMAL, Pavel. *Kurs trestního práva: trestní právo procesní*. 3., přeprac. a dopl. vyd. Praha: C.H. Beck, 1999. Beckovy právnické učebnice. ISBN 978-80-7179-572-8.
7. ŠÁMAL, P., Král. V., Baxa, J., Púry, F. *Trestní řád*. Komentář I.díl. 4. vydání. Praha : C. H. Beck 2002. 1224 s. ISBN 80-7179-634-4.
8. ŠÁMAL, P., Král. V., Baxa, J., Púry, F. *Trestní řád*. Komentář II.díl. 4. vydání. Praha : C. H. Beck 2002. 1012 s. ISBN 80-7179-634-4.
9. ŠÁMAL, O.a kol. *Trestní zákoník I. § 1 až 139*. Komentář. 1. vydání. Praha : C. H. Beck, 2009, 1303 s. ISBN 978-80-7400-109-3.
10. ŠÁMAL, O.a kol. *Trestní zákoník II. § 140 až 421*. Komentář. 1. vydání. Praha : C. H. Beck, 2010, 2011 s. ISBN 978-80-7400-178-9.
11. ŠÁMAL, Pavel. *Trestní řád: komentář*. 7., dopl. a přeprac. vyd. V Praze: C.H. Beck, 2013, 2358s. ISBN 978-80-7400-465-0.
12. ZEMAN, P., a kolektiv. *Vliv vybraných ustanovení velké novely trestního řádu na průběh trestního řízení*. vyd. Praha: Institut pro kriminologii a sociální prevenci, 2008. 272 s. ISBN 978-80-7338-068-7.

Ostatní zdroje

1. ESSK, evidence statistických dat sledování kriminality.
2. ETŘ, elektronické trestní řízení.
3. Pokyn č. 203 ředitele Obvodního ředitelství Policie Prahy I, ze dne 25. června 2013

Odborné články

1. Důvodová zpráva k zákonu č. 274/2008 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o Policii České republiky.
2. ŠÁMAL, Pavel. *Zkrácené přípravné řízení*. Trestně právní revue 2002/1, s. 5.

Seznam zkratk

OČTŘ - orgán činný v trestním řízení

ETŘ- elektronické trestní řízení

SKPV – služba kriminální policie a vyšetřování

ZPŘ – zkrácené přípravné řízení

ZÚTŘ – zahájení úkonů v trestním řízení

ČR – Česká republika

OŘP Praha I – Obvodní ředitelství policie Praha I

TZ – zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník

TŘ – zákona č. 141/1961 Sb. o trestních řízeních soudních (trestní řád)

OOP - Obvodní oddělení Policie

Seznam grafů

Graf č. 1: Registrované skutky na území České republiky za období let 2014-2018

Graf č. 2: Registrované skutky na území OŘP Prahy I za období let 2014-2018

Graf č. 3: Počet objasněných případů trestné činnosti na území České republiky za období let 2014 – 2018

Graf č. 4: Počet objasněných případů trestné činnosti v policejním obvodě OŘP Prahy I za období let 2014 - 2018

Graf č. 5: Počet zpracovaných případů v ZPŘ k poměru objasněné kriminality na území České republiky v období let 2014-2018

Graf č. 6: Počet zpracovaných ZPŘ k poměru objasněné kriminality v policejním obvodě OŘP Prahy I v období let 2014 - 2018

Graf č. 7: Celkový podíl případů zpracovávaných v ZPŘ k poměru zpracovaných objasněných případů na území České republiky za období let 2014-2018

Graf č. 8: Celkový podíl případů zpracovávaných v ZPŘ k poměru zpracovaných objasněných případů v obvodě OŘP Prahy I za období let 2014-2018

Graf č. 9: Počet zpracovaných ZPŘ OŘP Prahy I policisty SKPV v období let 2014-2018

Graf č. 10: Počet zpracovaných ZPŘ policisty Obvodních oddělení OŘP Prahy I v období let 2014-2018